

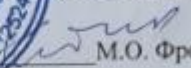
**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Затверджено
Вченою радою юридичного факультету
Протокол № 2 від 31.10.2022 р.

Голова ради Т. О. Коломось

Затверджено
Вченою Радою
Протокол № 3 від 12.12.2022 р.

В. о. ректора М. О. Фролов

**ПРОГРАМА
АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ**

Спеціальність 081 Право
Освітньо-професійна програма «Право»
Форма здобуття освіти: денна / заочна

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Запоріжжя
2022 р.

І. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Атестаційний екзамен є формою атестації здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форм здобуття освіти, що проводиться з метою перевірки та визначення рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей передбачених стандартом вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 Право, освітньо-професійної програми «Право».

Атестация здійснюється на підставі оцінювання якості засвоєння змісту освітніх компонентів освітньо-професійної програми «Право» та рівня досягнення програмних результатів навчання, сформованості програмних компетентностей бакалавра права.

У процесі атестації визначається рівень здатності здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти розв'язувати спеціалізовані завдання та практичні проблеми з питань професійної діяльності правника.

Структура атестаційного екзамену.

З метою забезпечення повної та ґрунтовної оцінки якісного рівня науково-теоретичної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти програма атестаційного екзамену, як комплексна перевірка знань зі спеціальності Право освітньої програми Право для бакалаврського рівня вищої освіти, охоплює освітні компоненти з циклів професійної підготовки спеціальності та професійної підготовки освітньої програми, такі як:

- Кримінальне право
- Цивільне та сімейне право
- Конституційне право України
- Адміністративне право України
- Кримінальний процес
- Цивільний процес

Під час атестаційного екзамену здобувач вищої освіти повинен продемонструвати належний рівень досягнення програмних результатів навчання та сформованості компетентностей, що визначені стандартом вищої освіти за спеціальністю 081 Право та освітньо-професійною програмою «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Оцінювання рівня професійних знань, умінь та навичок здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, ступеня сформованості їх професійних компетентностей і передбачає необхідність демонстрації таких програмних результатів навчання передбачених освітньо-професійною програмою «Право»:

- визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин;
- здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання;
- проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел;
- формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми;
- давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю;
- оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему;
- складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами;
- використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного

встановлення певних обставин;

- самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій;
- складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами;
- використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин;
- самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій;
- належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності;
- вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних;
- демонструвати вміння користуватися комп'ютерними програмами, необхідними у професійній діяльності;
- працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи;
- виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи;
- вмонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права;
- пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів;
- застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки;
- готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях;
- надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Етапи та порядок проведення та атестаційного екзамену:

Екзаменаційний білет складається з практичного правничого завдання (розв'язання задачі, кейсу) та 40 тестових питань.

Атестаційний екзамен має два етапи:

- 1) розв'язання задачі;
- 2) виконання тестів.

Атестаційний екзамен проводиться у такій послідовності: спочатку студенти виконують тестові завдання, а потім переходять до розв'язання задачі.

Термін проведення атестаційного екзамену 60 хвилин – 40 хвилин тестування, 20 хвилин – розв'язання задачі.

II. Критерії оцінювання

Оцінка складається як сума за виконання практичного та тестових завдань.

Знання та вміння студентів перевіряються та виставляються з кожного завдання окремо в балах. Одержаний бал означає рівень відповідної підготовки.

Максимально можлива оцінка, яку може набрати студент за всі завдання дорівнює 100 балів. Питання білету оцінюються наступним чином:

- практичне завдання – 20 балів,

- тестові питання – 80 балів.

Оцінювання знань студентів під час контролю відбувається на підставі таких критеріїв:

Критерії оцінки розв'язання практичного завдання:

8–10 балів – студент ґрунтовно викладає правові питання, висловлює власну позицію й переконливо її аргументує;

5–8 балів – студент вільно викладає правові питання, застосовуючи необхідну юридичну термінологію;

3–5 балів – студент самостійно відтворює окрему частину теми, застосовуючи мінімальну юридичну термінологію;

1–3 балів – студент відтворює окрему частину основного змісту, визначає одну-дві окремі ознаки правових понять.

Критерії оцінювання тестових завдань:

Тестові питання оцінюються у такий спосіб – кожна правильна відповідь на одне тестове питання оцінюється в 2 бали.

Загальне оцінювання результатів екзаменування

Оцінка атестаційного екзамену виставляється за національною та європейськими шкалами за такою системою:

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою
		Екзамен
A	90-100 (відмінно)	5 (відмінно)
B	85-89 (дуже добре)	4 (добре)
C	75-84 (добре)	
D	70-74 (задовільно)	3 (задовільно)
E	60-69 (достатньо)	
FX/F	35-59/1-34 (незадовільно)	2 (незадовільно)

III. Структура програми

1. КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

1.1 Поняття, предмет, завдання і система кримінального права.

Кримінальне право як засіб охорони соціальних цінностей і встановленого в суспільстві правопорядку. Завдання кримінального права, його роль у побудові демократичного суспільства. Кримінальне право в системі права України. Кримінальне право й суміжні галузі права (кримінально-процесуальне право, кримінально-виконавче

право, адміністративне право та інші). Система кримінального права. Загальна й Особлива частини. Поняття й система Загальної частини

1.2 Наука кримінального права.

Предмет і завдання науки кримінального права. Методи науки кримінального права. Система курсу кримінального права. Вступ до вивчення кримінального права. Закон про кримінальну відповідальність. Система принципів кримінального права України. Загальноправові принципи. Галузеві принципи кримінального права.

1.3 Розвиток кримінального законодавства України

Історія кримінального законодавства, його загальна характеристика. Періодизація розвитку кримінального права України.

1.4 Закон про кримінальну відповідальність

Поняття закону про кримінальну відповідальність, його ознаки й значення. Закон про кримінальну відповідальність як єдине джерело кримінального права. Загально-превентивна роль закону про кримінальну відповідальність. Точне виконання закону про кримінальну відповідальність — необхідна умова зміцнення правопорядку й законності. Види законів про кримінальну відповідальність. Тлумачення закону про кримінальну відповідальність: поняття та значення. Види тлумачення. Чинність законів про кримінальну відповідальність у часі. Зворотна сила закону про кримінальну відповідальність. Зміст принципу громадянства. Зміст універсального принципу дії закону про кримінальну відповідальність. Особливості відповідальності іноземних громадян і осіб без громадянства. Видача злочинців.

1.5 Кримінальна відповідальність та її підстави

Кримінальна відповідальність як вид юридичної відповідальності. Поняття кримінальної відповідальності. Кримінальна відповідальність і кримінальне покарання. Дискусійні питання відносно змісту та реалізації кримінальної відповідальності.

1.6 Злочин та його види

Визначення поняття злочину: 1) формальне; 2) матеріальне; 3) формально-матеріальне, їх суть. Поняття злочину в чинному Кримінальному кодексі України. Ознаки злочину. Значення ч. 2 ст. 11 Кримінального кодексу для визначення поняття злочину. Проблема вдосконалення поняття злочину в кримінальному праві. Класифікація злочинів залежно від ступеня тяжкості (ст. 12 КК).

1.7 Стадії вчинення злочину

Поняття й види стадій вчинення злочину за чинним законодавством. Готування до злочину. Відповідальність за готування до злочину за Кримінальним кодексом України. Замах на злочин. Види замаху на злочин. Добровільна відмова при незакінченому злочині, її поняття та ознаки. Стадії вчинення злочину, на яких можлива добровільна відмова. Питання про добровільну відмову на стадії закінченого замаху на злочин. Діяльне каяття у вчиненні злочину.

1.8 Склад злочину

Поняття складу злочину і його значення. Елементи складу злочину, їх зміст, органічна єдність. Види складів злочину залежно від їх тяжкості: прості, кваліфіковані, особливо кваліфіковані, привілейовані. Склад злочину й кваліфікація злочину.

1.9 Об'єкт і предмет злочину

Поняття об'єкта злочину. Класифікація (види) об'єктів злочину. Основний (головний) і додатковий безпосередні об'єкти. Поняття предмета злочину та його місце у структурі складу злочину. Поняття потерпілого від злочину та його кримінально-правове значення. Проблеми подальшого розвитку вчення про об'єкт злочину.

1.10 Об'єктивна сторона злочину

Поняття об'єктивної сторони злочину. Ознаки складу злочину, які характеризують об'єктивну сторону: обов'язкові та факультативні. Суспільно небезпечна дія чи бездіяльність (діяння) як зовнішні акти поведінки людей, які вчинюються в реальній дійсності. Поняття та ознаки дії у кримінальному праві. Поняття та ознаки бездіяльності. Суспільно небезпечні наслідки як ознака об'єктивної сторони злочину; поняття суспільне небезпечних наслідків, їх види та значення у кримінальному праві. Злочини з матеріальними та формальними складами: значення такого поділення. Причинний зв'язок у кримінальному праві та його значення. Встановлення причинного зв'язку за наявності так званих особливих умов з боку потерпілого. Особливості причинного зв'язку при злочинній бездіяльності. Спосіб, знаряддя, засоби, обставини, місце, час вчинення злочину як факультативні ознаки, що характеризують об'єктивну сторону злочину; їх значення. Спосіб, засоби, обставини, місце, час вчинення злочину як конститутивні (конструктивні) ознаки конкретного складу злочину; як кваліфікуючі ознаки; як обставини, що пом'якшують або обтяжують відповідальність при призначенні покарання.

1.11 Суб'єкт злочину

Поняття суб'єкта злочину в кримінальному праві. Обов'язкові та факультативні ознаки суб'єкта злочину. Загальний і спеціальний суб'єкт злочину в кримінальному праві. Ознаки та види спеціального суб'єкта, його значення для кваліфікації злочину. Загальний та знижений вік кримінальної відповідальності. Осудність як обов'язкова ознака суб'єкта злочину. Поняття осудності та її значення, формула неосудності та її види. Формула неосудності за чинним Кримінальним кодексом України. Поняття неосудності за кримінальним правом. Критерії неосудності. Кримінальна відповідальність обмежено осудних осіб (ст.20 КК). Застосування примусових заходів медичного характеру до неосудних осіб, які скоїли суспільно-небезпечне діяння. Обмежена осудність як підстава застосування примусових заходів медичного характеру. Кримінальна відповідальність за злочини, вчинені у стані сп'яніння внаслідок вживання алкоголю, наркотичних засобів або інших одурманюючих речовин.

1.12 Суб'єктивна сторона злочину

Поняття суб'єктивної сторони злочину та її значення. Ознаки суб'єктивної сторони: обов'язкові й факультативні. Поняття вини і її значення. Неприпустимість об'єктивного ставлення. Форми вини в кримінальному праві, їх значення для кваліфікації злочину й

призначення покарання. Випадок (казус) як невинне заподіяння суспільне небезпечних наслідків, його відміна від злочинної недбалості. Подвійна, складна (змішана) форма вини і її значення для кваліфікації злочину. Поняття та види помилок у кримінальному праві. Юридична помилка, її види й вплив на кримінальну відповідальність, фактична помилка, її види й вплив на вирішення питання про кримінальну відповідальність.

1.13 Співучасть у злочині

Поняття і значення співучасті у злочині, її об'єктивні та суб'єктивні ознаки. Види співучасників та їх визначення у Кримінальному кодексі. Причетність до злочину. Види причетності: переховування, недонесення, потурання (ч. 6,7 ст. 27 КК). Відповідальність за причетність до злочину. Форми співучасті. Вчинення злочину групою осіб, групою осіб за попередньою змовою, організованою групою та злочинною організацією. Підстави та межі відповідальності співучасників. Експес виконавця. Види експесу виконавця. Кваліфікація дій співучасників при експесі. Невдале підбурювання та пособництво. Добровільна відмова співучасників.

1.14 Множинність злочинів

Поняття множини злочинів. Соціальна та юридична характеристика множини злочинів та її значення. Одиничний злочин як структурний елемент множини злочинів. Види одиничних злочинів: прості та ускладнені одиничні злочини (триваючі, продовжувані та складні (складові) злочини). Види множини злочинів. Повторність злочинів та її ознаки. Види повторності. Види сукупності злочинів: ідеальна та реальна сукупність. Відмежування ідеальної сукупності від одиничного злочину. Відмежування сукупності злочинів від конкуренції норм. Рецидив злочину, його ознаки. Види рецидиву: загальний та спеціальний, простий і складний (багаторазовий); пенітенціарний. Значення рецидиву для кваліфікації злочину й для призначення покарання.

1.15 Обставини, що виключають злочинність діяння

Поняття й види обставин, що виключають злочинність діяння. Обставини, що передбачені Кримінальним кодексом та іншими законодавчими актами (Законом України «Про міліцію» та ін.). Поняття необхідної оборони. Перевищення меж (експес) необхідної оборони. Уявна оборона. Диференціація відповідальності при уявній обороні. Підстави й ознаки затримання злочинця. Підстави й ознаки крайньої необхідності. Межі завдання шкоди у стані крайньої необхідності. Відмінність крайньої необхідності від необхідної оборони й затримання злочинця. Фізичний або психічний примус. Виконання наказу або розпорядження. Діяння, пов'язане з ризиком. Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття злочинної діяльності.

1.16 Звільнення від кримінальної відповідальності

Поняття та значення звільнення від кримінальної відповідальності. Правові підстави та порядок звільнення. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям. Поняття, умови, правові наслідки. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим. Умови такого звільнення. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки. Умови та строки поручительства. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку зі

зміною обстановки. Звільнення від кримінальної відповідальності внаслідок закінчення строків давності, розміри цих строків та їх обчислення. Перерва та припинення перебігу строків давності. Застосування строків давності у справах про злочини, за які може бути призначене довічне позбавлення волі, а також про злочини проти миру та безпеки людства.

1.17 Покарання та його види

Поняття та ознаки покарання за кримінальним правом. Відмінність від інших заходів державно-правового та громадського впливу. Система та види покарань. Класифікація (види) покарань. Основні та додаткові покарання; безстрокові, строкові, та непов'язані із встановленням строків: загальні та спеціальні. Покарання, що пов'язані з виправно-трудоим впливом на засудженого. Характеристика окремих видів покарань за чинним кримінальним законодавством України. Штраф як вид покарання. Позбавлення військових, спеціальних звань, рангу або кваліфікаційного класу за кримінальним правом. Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю як вид покарання. Громадські роботи. Виправні роботи без позбавлення волі як вид покарання. Службове обмеження для військовослужбовців. Конфіскація майна як вид покарання. Арешт як кримінальне покарання. Обмеження волі. Поняття, зміст і умови застосування обмеження волі. Строки й порядок застосування обмеження волі. Наслідки злісного ухилення від відбування покарання у вигляді обмеження волі. Особи, яким цей вид покарання не може бути призначений. Направлення військовослужбовців, які вчинили злочин, у дисциплінарний батальйон. Поняття, види та строки позбавлення волі. Проблема тривалих та коротких строків позбавлення волі. Довічне позбавлення волі. Поняття та зміст довічного позбавлення волі. Категорія осіб, до яких не може бути призначене це покарання.

1.18 Призначення покарання

Загальні засади призначення покарання за кримінальним правом України. Загальна характеристика та значення для призначення покарання обставин, що пом'якшують відповідальність. Види обставин, що пом'якшують та обтяжують покарання. Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом. Підстави та порядок призначення судом більш м'якого покарання, ніж передбачено законом. Призначення покарання нижче від найнижчої межі, передбаченої законом за даний злочин. Призначення покарання при вчиненні кількох злочинів. Правила призначення покарання за сукупністю злочинів. Призначення покарання за окремі злочини, які входять у сукупність злочинів. Порядок призначення за сукупністю злочинів додаткових покарань. Особливості призначення за сукупністю злочинів різнорідних (різновидних) основних та додаткових покарань. Призначення покарання за кількома вироками - за сукупністю вироків. Правила призначення покарання за сукупністю вироків. Зарахування попереднього ув'язнення до строку покарання, призначеного судом. Зарахування попереднього ув'язнення при призначенні видів покарання.

1.19 Звільнення від покарання та його відбування

Поняття та види звільнення від покарання та його відбування. Звільнення від покарання особи, яка перестала бути суспільно небезпечною (ч. 4 ст. 74 КК). Звільнення

від відбування покарання за діяння, караність яких усунута законом (ч.2 ст.74 КК). Звільнення від відбування покарання з випробуванням. Поняття, юридична природа та види. Застосування додаткових покарань у разі звільнення від відбування покарання з випробуванням. Звільнення від відбування покарання з випробуванням вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до семи років. Давність виконання обвинувального вироку. Строки давності та їх обчислення. Зупинка перебігу давності, обчислення строків давності при зупиненні. Перерва давності. Обчислення строків при перерві давності. Питання про застосування давності до осіб, які засуджені до довічного ув'язнення. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання. Правові наслідки умовно-дострокового звільнення. Заміна не відбутої частини покарання більш м'яким. Категорії засуджених, до яких не застосовується умовно-дострокове звільнення від покарання та заміна покарання більш м'яким. Звільнення від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років. Звільнення від відбування покарання за хворобою. Звільнення від покарання на підставі Закону України "Про амністію" або акта про помилування.

1.20 Судимість.

Поняття та кримінально-правове значення судимості. Погашення й зняття судимості як форми припинення стану судимості та умови його застосування. Обчислення строків погашення судимості. Зняття судимості. Відміна зняття судимості від погашення судимості.

1.21 Примусові заходи медичного характеру та примусове лікування

Поняття примусових заходів медичного характеру. Підстави та мета їх застосування. Особи, до яких застосовуються примусові заходи медичного характеру. Види примусових заходів медичного характеру та критерії їх призначення. Продовження, заміна або припинення примусових заходів медичного характеру. Зарахування часу застосування примусових заходів медичного характеру до строку покарання. Примусове лікування осіб, які вчинили злочини та мають хворобу, що становить небезпеку для життя інших осіб.

1.22 Особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх

Особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх. Особливості призначення покарання неповнолітнім. Види покарань, що застосовуються до неповнолітніх. Призначення позбавлення волі неповнолітнім: строки позбавлення волі. Звільнення від відбування покарання з випробуванням. Звільнення неповнолітніх від кримінальної відповідальності із застосуванням примусових заходів виховного характеру. Підстави такого звільнення. Заміна кримінального покарання примусовими заходами виховного характеру. Підстави заміни. Види примусових заходів виховного характеру. Звільнення від кримінальної відповідальності й покарання у зв'язку із закінченням строків давності. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання. Погашення та зняття судимості.

ОСОБЛИВА ЧАСТИНА

1.23 Поняття, система і значення Особливої частини кримінального права.

Особлива частина кримінального права України як специфічний розділ окремої галузі права, як складова частина окремої науки кримінального права та як учбова дисципліна в юридичному вузі. Система Особливої частини кримінального права України, основні принципи, правила та прийоми її побудови. Роль законодавчої техніки в побудові системи Особливої частини кримінального права України. Основні напрямки вдосконалення системи Особливої частини кримінального права України при його кодифікації. Основні форми вивчення Особливої частини кримінального права: проблеми систематизації (класифікації) юридичних складів злочинів в межах Особливої частини Кримінального кодексу України та її окремих глав, загальна характеристика окремих груп (категорій) злочинів; аналіз юридичного складу злочину певного виду; особливості юридичних складів окремих видів злочинів; розмежування юридичних складів подібних злочинів; кваліфікація множинності злочинів певних видів. Роль керівних роз'яснень Пленуму Верховного Суду України у засвоєнні Особливої частини кримінального права. Необхідність вивчення кримінальних справ про окремі групи (категорії) злочинів в межах даної учбової дисципліни.

1.24 Наукові основи кваліфікації злочинів

Поняття кваліфікації злочинів. Правові основи кваліфікації злочинів. Конкуренція норм Особливої частини кримінального законодавства. Особливості кваліфікації незакінчених злочинів і злочинів, вчинених у співучасті. Кваліфікація дій при наявності множинності злочинів. Значення правильної кваліфікації злочинів для здійснення правосуддя.

1.25 Злочини проти основ національної безпеки України

Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти основ національної безпеки України. Злочини проти внутрішньої безпеки України. Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади. Посягання на територіальну цілісність і недоторканість України. Посягання на життя державного чи громадського діяча. Диверсія. Злочини проти зовнішньої безпеки України. Державна зрада. Шпигунство. Колабораційна діяльність. Проблеми вдосконалення законодавства про злочини проти основ національної безпеки.

1.26 Злочини проти життя та здоров'я особи

Характеристика та види злочинів проти особи. Поняття вбивства та його види. Безпосередній об'єкт вбивства. Момент початку та припинення життя. Умисне вбивство без обтяжуючих та пом'якшуючих обставин. Умисне вбивство за обтяжуючих обставин. Умисне вбивство за пом'якшуючих обставин і його види. Умисне вбивство, вчинене у стані сильного душевного хвилювання. Умисне вбивство матір'ю своєї новонародженої дитини. Умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця. Вбивство через необережність. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак цього злочину. Відмежування цього виду вбивства від інших злочинів, поєднаних із заподіянням смерті потерпілому. Доведення до самогубства.

Злочини проти здоров'я. Загальна характеристика й види. Здоров'я людини як безпосередній об'єкт посягання. Поняття й види тілесних ушкоджень. Ступінь тяжкості тілесних ушкоджень. Критерії для визначення тяжкості тілесних ушкоджень. Умисне тяжке тілесне ушкодження. Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження. Умисне тяжке тілесне ушкодження за пом'якшуючих обставин. Умисне тяжке тілесне ушкодження, заподіяне у стані сильного душевного хвилювання. Умисне заподіяння тяжких тілесних ушкоджень у разі перевищення меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця. Умисне легке тілесне ушкодження. Побой і мордування. Каткування. Необережне тяжке або середньої тяжкості тілесне ушкодження. Погроза вбивством. Зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби. Неналежне виконання професійних обов'язків, що спричинило зараження особи вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби. Розголошення відомостей про проведення медичного огляду на виявлення зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби. Зараження венеричною хворобою. Незаконне проведення абортів. Залишення в небезпеці. Ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані. Неналежне виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей. Незаконна лікувальна діяльність. Ненадання допомоги хворому медичним працівником. Неналежне виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником. Порушення прав пацієнта. Незаконне проведення дослідів над людиною. Порушення встановленого законом порядку трансплантації органів або тканин людини. Насильницьке донорство. Проблеми вдосконалення законодавства про злочини проти життя та здоров'я особи.

1.27 Злочини проти волі, честі та гідності особи

Поняття злочинів проти волі, честі та гідності особи, їх загальна характеристика й види. Незаконне позбавлення волі або викрадення людини. Захоплення заручників. Підміна дитини. Торгівля людьми або інша незаконна угода щодо передачі людини. Експлуатація дітей. Потерпілий від злочину. Незаконне поміщення в психіатричний заклад. Проблеми вдосконалення законодавства про злочини проти волі, честі та гідності особи.

1.28 Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканності особи

Поняття, види та характеристика злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканності особи. Зґвалтування. Фізичне і психічне насильство як ознака об'єктивної сторони. Поняття безпорадного стану потерпілої особи. Насильницьке задоволення статевої пристрасті неприродним способом. Примушування до вступу в статевий зв'язок. Поняття примушування. Потерпілий від злочину. Статеві зносини з особою, яка не досягла статевої зрілості. Поняття статевої зрілості. Розбещення неповнолітніх. Проблеми вдосконалення законодавства про злочини проти статевої свободи та статевої недоторканності особи.

1.29 Злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини й громадянина

Поняття, загальна характеристика й види злочинів проти виборчих, трудових та інших особистих прав й свобод людини й громадянина. Злочинну сферу реалізації виборчих та інших політичних прав громадян. Перешкоджання здійсненню виборчого права.

Неправомірне використання виборчих бюлетенів, підлог виборчих документів або неправильний підрахунок голосів чи неправильне оголошення результатів виборів. Порухення таємниці голосування. Порухення законодавства про референдум. Порухення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної належності або ставлення до релігії. Перешкоджання законній діяльності професійних спілок, політичних партій, громадських організацій. Порухення недоторканості житла громадян. Порухення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер. Порухення недоторканості приватного життя. Порухення права на отримання освіти. Порухення права на безоплатну медичну допомогу. Злочини проти сім'ї. Ухилення від сплати аліментів на утримання дітей. Зловживання опікунськими правами. Розголошення таємниці усиновлення (удочеріння). Незаконні дії щодо усиновлення (удочеріння). Злочини у сфері реалізації права на працю. Перешкоджання законній професійній діяльності журналістів. Грубе порушення законодавства про працю. Грубе порушення угоди про працю. Примушення до участі у страйку або перешкоджання участі у страйку. Невиплата заробітної плати, стипендії, пенсії чи інших установлених законом виплат. Особливості звільнення від кримінальної відповідальності. Порухення авторського права й суміжних прав. Порухення прав на об'єкти промислової власності. Пошкодження релігійних споруд чи культових будинків. Перешкоджання здійсненню релігійного обряду. Посягання на здоров'я людей під приводом проповідування релігійних віровчень чи виконання релігійних обрядів. Проблеми вдосконалення законодавства про злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини й громадянина.

1.30 Злочини проти власності

Поняття, загальна характеристика й види злочинів проти власності. Поняття розкрадання. Корисливі злочини проти власності з ознаками розкрадання. Крадіжка. Грабїж. Розбій. Викрадення шляхом демонтажу та іншим способом електричних мереж, кабельних ліній зв'язку та їх обладнання. Вимагання. Шахрайство. Зміст обману, зловживання довірою. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем. Поняття та ознаки привласнення. Корисливі злочини проти власності без ознак розкрадання. Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою. Привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї. Придбання або збут майна, завідомо здобутого злочинним шляхом. Некорисливі злочини проти власності. Умисне знищення або пошкодження майна. Необережне знищення або пошкодження майна. Порухення обов'язків щодо охорони майна. Погроза знищення майна Проблеми вдосконалення законодавства про злочини проти власності.

1.31 Злочини у сфері господарської діяльності

Поняття, загальна характеристика й види господарських злочинів. Злочини, що порушують встановлений порядок заняття господарською (підприємницькою) діяльністю. Поняття порушення порядку зайняття господарською та банківською діяльністю. Поняття заняття забороненими видами господарської діяльності. Незаконне виготовлення, зберігання, збут або транспортування з метою збуту підакцизних товарів. Порухення порядку здійснення операцій з металобрухтом. Фіктивне підприємництво. Фіктивне

банкрутство. Приховування стійкої фінансової неспроможності. Ухилення від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів.

1.32 Злочини проти довкілля

Поняття, загальна характеристика й види злочинів проти довкілля. Злочини проти встановленого порядку екологічної безпеки. Проектування чи експлуатація споруд без систем захисту довкілля. Невжиття заходів щодо ліквідації наслідків екологічного забруднення. Приховування або перекручення відомостей про екологічний стан або захворюваність населення. Злочини проти встановленого порядку раціонального використання водних об'єктів атмосферного повітря. Забруднення моря. Злочини проти встановленого порядку використання землі та її надр. Порушення правил охорони надр. Порушення законодавства про континентальний шельф України. Забруднення або псування земель. Безгосподарське використання земель. Особливості законодавчої конструкції. Наслідки цього злочину.

1.33 Злочини проти громадської безпеки

Поняття, загальна характеристика й види злочинів проти громадської безпеки. Злочини проти безпеки життєдіяльності людей. Створення злочинної організації. Сприяння учасникам злочинної організації та укриття їх злочинної діяльності. Бандитизм. Терористичний акт. Завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності. Створення не передбачених законом воєнізованих або "збройних формувань. Злочини проти порядку використання загальнонебезпечних речовин і предметів. Напад на об'єкти, на яких є предмети, що становлять підвищену небезпеку для оточення. Викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем. Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами. Недбале зберігання вогнепальної зброї або бойових припасів. Незаконне поводження з радіоактивними матеріалами. Погроза вчинити викрадення або використати радіоактивні матеріали. Порушення правил поводження з вибуховими, легкозаймистими та їдкими речовинами або радіоактивними матеріалами. Незаконне ввезення на територію України відходів та вторинної сировини. Незаконне перевезення на повітряному судні вибухових або легкозаймистих речовин. Порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки.

1.34 Злочини проти безпеки виробництва

Поняття, загальна характеристика й види злочинів проти безпеки виробництва. Злочини, що порушують встановлені умови охорони праці. Порушення вимог законодавства про охорону праці. Порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою. Злочини, що становлять підвищену безпеку виробництва. Порушення правил безпеки на вибухонебезпечних підприємствах або у вибухонебезпечних цехах. Порушення правил ядерної або радіаційної безпеки. Поняття ядерної, радіаційної безпеки. Порушення правил, що стосуються безпечного використання промислової продукції або безпечної експлуатації будівель й споруд.

1.36 Злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту

Поняття, види та характеристика злочинів проти безпеки руху та експлуатації транспорту. Злочини проти встановленого порядку водіння транспорту. Порушення правил безпеки руху або експлуатації залізничного, водного чи повітряного транспорту. законодавчої структури і конструкції складу злочину. Викрадення або захоплення залізничного рухомого складу повітряного, морського чи річкового судна. Порушення правил повітряних польотів. Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами. Незаконне заволодіння транспортним засобом. Пошкодження шляхів сполучання й транспортних засобів. Блокування транспортних комунікацій, а також захоплення транспортного підприємства. Примушення працівника транспорту до невиконання своїх службових обов'язків. Порушення правил використання повітряного простору. Самовільне, без нагальної потреби, зупинення поїзда. Випуск в експлуатацію технічно-несправних транспортних засобів або інше порушення їх експлуатації. Порушення правил, норм й стандартів, що стосуються убезпечення дорожнього руху. Знищення, підробка або заміна номерів вузлів та агрегатів транспортного засобу. Порушення чинних на транспорті правил. Пошкодження об'єктів магістральних нафто-, газо- та нафтопродуктопроводів. Злочини проти встановленого порядку поведінки на водних шляхах. Ненадання допомоги судну та особам, які зазнали лиха. Неповідомлення капітаном назви свого судна при зіткненні суден.

1.37 Злочини проти громадського порядку та моральності

Поняття, загальна характеристика й види злочинів проти громадського порядку та моральності. Злочини проти громадського порядку. Групове порушення громадського порядку. Масові заворушення. Заклики до вчинення дій, що загрожують громадському порядку. Хуліганство. Злочини проти моральності. Наруга над могилою. Нищення, руйнування чи псування пам'яток історії або культури. Жорстоке поводження з тваринами. Ввезення, виготовлення або розповсюдження творів, що пропагують культ насильства і жорстокості. Ввезення, виготовлення, збут або розповсюдження порнографічних предметів. Створення або утримання місць розпусти і звідництва. Проституція або примушування чи втягнення до заняття проституцією. Втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність. Проблеми вдосконалення законодавства про злочини проти громадського порядку та моральності.

1.38 Злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення

Поняття, характеристика й види злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів. Злочинну сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів. Контрабанда наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів. Використання коштів, здобутих від незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин. Їх аналогів або прокурорів. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Викрадення, привласнення, вимагання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів чи заволодіння

ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем. Поняття незаконного введення в організм наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Поняття схиляння до вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Поняття незаконного публічного вживання наркотичних засобів. Поняття організації або утримання місць для незаконного вживання, виробництва чи виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин. Поняття спонукання неповнолітніх до застосування допінгу. Поняття схиляння неповнолітніх до вживання одурманюючих засобів. Злочини, що посягають на встановлений порядок, спрямований на попередження, виникнення та поширення епідемії. Поняття порушення правил поведінки з мікробіологічними або іншими біологічними агентами чи токсинами. Поняття заготівлі, перероблення або збування радіоактивне забруднених продуктів харчування чи іншої продукції. Проблемні питання щодо кваліфікації злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів та інших злочинів проти здоров'я населення. Порушення правил боротьби з епідеміями.

1.39 Злочини у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації

Поняття, характеристика злочинів у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації. Злочини проти встановленого порядку зберігання таємниці чи конфіденційної інформації. Розголошення державної таємниці. Втрата документів, що містять державну таємницю. Передавання або збирання відомостей, що становлять конфіденційну інформацію, яка є власністю держави. Злочини проти встановленого порядку перетинання державного кордону, міжнародних польотів. Незаконне перетинання державного кордону. Незаконне переправлення осіб через державний кордон України. Незаконне вивезення за межі України сировини, матеріалів, обладнання, технологій для створення зброї, а також військової та спеціальної техніки. Порушення правил міжнародних польотів. Злочини проти встановленого порядку формування Збройних сил України. Ухилення від призову на строкову військову службу. Ухилення від призову за мобілізацією. Поняття мобілізації. Суб'єкт злочину. Ухилення від військового обліку або спеціальних зборів. Проблеми вдосконалення кримінальної відповідальності за злочини у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації.

1.40 Злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян

Загальна характеристика злочинів проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян. Злочини проти встановленого порядку діяльності органів державної влади, місцевого самоврядування, громадських формувань, окремих громадян, пов'язані з незаконним впливом на її суб'єктів чи з перешкоджанням їх діяльності. Опір представникові влади, працівникові правоохоронного органу, члену громадського формування з охорони громадського порядку й державного кордону або військовослужбовцеві. Втручання у діяльність працівника правоохоронного органу. Потерпілий від цього злочину. Втручання у діяльність державного діяча. Погроза або насильство щодо працівника правоохоронного органу. Потерпілий від цього злочину. Зміст юридичної конструкції у зв'язку з

виконанням цим працівником службових обов'язків". Кваліфікуючі ознаки злочину. Погроза або насильство щодо державного або громадського діяча. Умисне знищення або пошкодження майна працівника правоохоронного органу. Захоплення представника влади або працівника правоохоронного органу як заручника Погроза або насильство щодо службової особи чи громадянина, який виконує громадський обов'язок Піддроблення документів, печаток, штампів та бланків, їх збут, використання підроблених документів. Незаконне використання спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації. Наруга над державними символами. Викрадення, привласнення, вимагання документів, штампів, печаток, заволодіння ними шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем. Умисне пошкодження ліній зв'язку. Злочини проти встановленого порядку діяльності органів державної влади, місцевого самоврядування та об'єднань громадян, не пов'язані з незаконним впливом на її суб'єктів.

1.41 Злочини у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж

Поняття та загальна характеристика злочинів у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж. Незаконне втручання в роботу електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж. Викрадення, привласнення, вимагання комп'ютерної інформації або заволодіння нею шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем. Порушення правил експлуатації автоматизованих електронно-обчислювальних систем.

1.42 Злочини у сфері службової діяльності

Поняття, загальна характеристика та види злочинів у сфері службової діяльності. Поняття службової особи. Зловживання владою або службовим становищем. Перевищення влади або службових повноважень. Службове підроблення. Службова недбалість. Одержання неправомірної вигоди. Давання неправомірної вигоди. Умови звільнення від відповідальності за давання неправомірної вигоди. Провокація неправомірної вигоди. Проблеми вдосконалення законодавства злочини у сфері службової діяльності.

1.43 Злочини проти правосуддя

Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти правосуддя. Злочини проти конституційних принципів діяльності органів розслідування, прокуратури і суду. Злочини проти безпеки, честі та гідності суддів, народних засідателів, присяжних. Злочини проти прав та інтересів суб'єктів кримінального або цивільного процесу. Злочини проти інтересів всебічного, повного й неупередженого розслідування і судового розгляду кримінальних справ. Злочини проти інтересів своєчасного присікання та розкриття злочинів. Проблеми вдосконалення законодавства про злочини проти правосуддя.

1.44 Злочини проти встановленого порядку несення військової служби (військові злочини)

Поняття, загальна характеристика й види військових злочинів. Злочини проти порядку підлеглості та військової честі. Злочини проти порядку проходження військової служби. Злочини проти порядку користування військовим майном та його збереження.

Злочини проти безпеки руху та експлуатації військової техніки. Злочини проти порядку несення окремих видів військової служби. Злочини проти порядку збереження військової таємниці. Злочини проти авторитету і правомірної діяльності військових формувань і правоохоронних органів. Злочини проти порядку ведення бойових дій, вимог законів і звичаїв війни.

1.45 Злочини проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку

Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку. Злочини проти миру й безпеки людства. Злочини проти встановленого порядку, що забезпечують дотримання міжнародних договорів та конвенцій. Злочини проти осіб та установ, що мають міжнародний захист. Загальна характеристика Особливої частини кримінального права іноземних держав

2. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО

2.1 Цивільне і сімейне право України як галузь права

Предмет цивільного і сімейного права України. Метод цивільного і сімейного права України. Принципи цивільного і сімейного права України. Функції цивільного і сімейного права України. Система цивільного і сімейного права України. Співвідношення цивільного і сімейного права України з іншими галузями права. Наука цивільного і сімейного права України.

2.2 Джерела цивільного і сімейного права України

Поняття цивільного і сімейного законодавства України. Структура системи цивільного і сімейного законодавства України. Види норм цивільного і сімейного законодавства України. Використання норм цивільного і сімейного законодавства України. Дія норм цивільного і сімейного законодавства України. Аналогія закону та права у цивільному і сімейному законодавстві України.

2.3 Цивільні правовідносини

Поняття цивільних правовідносин. Структура цивільних правовідносин. Суб'єкти цивільних правовідносин. Об'єкти цивільних правовідносин. Види цивільних правовідносин.

2.4 Фізичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин

Поняття цивільної правоздатності фізичних осіб. Виникнення та припинення цивільної правоздатності фізичних осіб. Зміст цивільної правоздатності фізичних осіб. Поняття цивільної дієздатності фізичних осіб. Класифікація фізичних осіб згідно обсягу дієздатності. Поняття місця проживання фізичної особи. Поняття та умови визнання фізичної особи безвісно відсутньою. Наслідки повернення фізичної особи визнаної безвісно відсутньою. Поняття та умови оголошення фізичної особи померлою. Наслідки повернення фізичної особи оголошеної померлою.

2.5 Юридичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин

Поняття юридичних осіб як суб'єктів цивільного права. Правосуб'єктність юридичних осіб. Утворення юридичних осіб. Припинення юридичних осіб. Види юридичних осіб. Філіали та представництва юридичних осіб.

2.6 Матеріальні об'єкти цивільних правовідносин

Поняття об'єктів цивільних правовідносин. Класифікація об'єктів цивільних

правовідносин. Види речей як об'єктів цивільних правовідносин. Види цінних паперів як об'єктів цивільних правовідносин.

2.7 Підстави виникнення цивільних правовідносин

Поняття юридичного факту. Види юридичних фактів у цивільному і сімейному праві України.

2.8 Загальна характеристика угод у цивільному і сімейному праві України

Поняття угоди. Умови дійсності угоди. Форми угод. Види угод. Поняття недійсності угоди. Загально-правові наслідки визнання угод недійсними.

2.9 Строки у цивільному і сімейному праві України

Поняття строків у цивільному і сімейному праві України. Види строків у цивільному і сімейному праві України. Поняття позовних строків. Види позовних строків.

2.10 Загальні положення про зобов'язання

Поняття зобов'язального права. Суб'єкти зобов'язального права. Об'єкти зобов'язального права. Множинність осіб у зобов'язальному праві. Види зобов'язань у цивільному праві.

2.11 Загальна характеристика договорів

Поняття договору. Зміст цивільно-правового договору. Види цивільно-правових договорів. Загальна характеристика укладання договорів.

2.12 Виконання зобов'язань

Поняття виконання зобов'язання. Принципи виконання зобов'язань. Межі виконання зобов'язань. Забезпечення виконання зобов'язань. Поняття забезпечення виконання зобов'язання. Засоби забезпечення виконання зобов'язань. Поняття неустойки. Види неустойки. Поняття завдатку. Поняття застави. Поняття гарантії. Поняття поруки. Припинення зобов'язань. Поняття припинення зобов'язань. Підстави припинення зобов'язань. Види припинення зобов'язань.

2.13 Договір купівлі - продажу

Поняття та значення договору купівлі-продажу. Характеристика договору. Критерії класифікації та види договорів купівлі-продажу. Сторони в договорі купівлі-продажу. Предмет, ціна, форма договору купівлі-продажу. Права та обов'язки. Виконання договору. Правові наслідки невиконання та неналежного виконання договору. Особливості роздрібної торгівлі. Закон України від 12 травня 1991 року «Про захист прав споживачів». Правове регулювання торгівлі окремими видами товарів: купівля-продаж жилих будинків (квартир), майна при приватизації державної власності, транспортних засобів, іноземної валюти.

2.14 Договір міни. Договір дарування. Договір довічного утримання

Поняття договору міни. Розмежування договору міни від договору купівлі-продажу. Юридичні ознаки договору. Правове регулювання договору. Поняття укладання бартерних угод, негативні тенденції бартерних угод. Правові наслідки порушення договору міни. Особливості здійснення договорів міни в зовнішньоекономічній діяльності. Закон України від 16.04.1993 р. «Про зовнішньоекономічну діяльність». Поняття договору дарування, юридична характеристика. Сторони, предмет. Відмінність договору дарування від договору купівлі-продажу. Форма, права та обов'язки сторін. Види договору дарування та їх особливості. Договір довічного утримання: поняття договору, сторони в договорі, предмет. Форма договору. Права та обов'язки сторін. Розірвання

договору.

2.15 Договір поставки

Поняття договору поставки. Юридична характеристика. Структура договірних зв'язків. Відмінність договору поставки від договору купівлі-продажу. Поняття підприємницької діяльності. Сторони, предмет, ціна, форма договору поставки. Нормативно-правове регулювання відносин договору поставки. Способи та порядок укладання договорів поставки. Істотні та інші умови договору. Права та обов'язки сторін за договором. Виконання договору поставки. Правові наслідки порушення договору. Види договору поставки. Договір поставки енергетичних ресурсів, закупівлі сільськогосподарської продукції для державних потреб. Види договору поставки. Договір поставки енергетичних ресурсів, закупівлі сільськогосподарської продукції для державних потреб.

2.16 Майновий найм

Загальні положення про найм. Поняття договору майнового найму. Юридична характеристика. Зміст договору. Предмет, сторони договору. Права та обов'язки сторін. Форма, строк договору найму. Порядок та умови укладання договору. Дostroкове розірвання договору. Відповідальність сторін по договору найму. Поняття піднайму. Особливості укладання, виконання договору піднайму. Окремі види договору майнового найму. Безоплатне користування майном. Поняття договору оренди. Правове регулювання відносин оренди. Сторони, зміст договору. Істотні та інші умови. Права та обов'язки сторін. Підстави, порядок укладання і розірвання договору оренди. Побутовий прокат. Права та обов'язки сторін. Договір лізингу. Оренда державного майна.

2.17 Найм жилого приміщення

Житловий фонд України. Підстави користування жилим приміщенням та укладання договору житлового найму. Поняття, сторони, предмет, форма договору найму жилого приміщення. Права та обов'язки наймача та членів його сім'ї на користування жилим приміщенням. Збереження права користування жилим приміщенням за тимчасово відсутнім наймачем або членами його сім'ї, право на обмін. Надання громадянам житла у зв'язку з капітальним ремонтом. Зміна, припинення договору найму жилого приміщення. Підстави виселення наймача та членів його сім'ї без надання іншого жилого приміщення. Піднайм жилого приміщення. Відповідальність сторін по договору найму жилого приміщення.

2.18 Договір підряду

Поняття та значення договору підряду. Сторони, ціна, строк, форма договору підряду. Права та обов'язки сторін. Правові наслідки невиконання або неналежного виконання умов договору підряду. Предмет договору, його особливості. Порядок закінчення договору та прийняття робіт. Підстави та порядок пред'явлення претензій. Договір побутового замовлення.

2.19 Розрахункові і кредитні відносини

Банківська система України. Поняття розрахункових і кредитних правовідносин. Договір розрахункового рахунку. Види і форма розрахунків. Основні принципи кредитування. Порядок і строки надання кредитів. Кредитний договір. Елементи договору: сторони, предмет, форма договору, зміст договору. Договір позики як кредитна угода. Поняття, сторони, предмет, форма договору. Укладання та виконання договору позики. Договір фінансування під уступку грошових вимог (факторинг). Елементи договору, зміст.

2.20 Договір доручення. Договір комісії. Договір схову

Поняття договору доручення. Суттєві умови договору доручення. Права та обов'язки сторін. Припинення договору. Діяльність в інтересах іншої особи без доручення. Поняття та види договору комісії. Форма договору. Суттєві умови договору. Права та обов'язки сторін за договором. Взаємовідносини сторін з третіми особами. Припинення договору комісії. Відмінність договору доручення від договору комісії. Поняття договору схову та його види. Форма договору схову, суттєві умови договору. Права та обов'язки сторін по договору. Види схову. Відповідальність охоронця за витрату, недостачу, пошкодження майна. Відповідальність за схов майна в готелях, гуртожитках. Схов майна, яке визначається родовими ознаками. Схов за законом або договором.

2.21 Договір підряду в капітальному будівництві

Капітальне будівництво в Україні та способи його здійснення. Нормативно-правове регулювання капітального будівництва. Поняття, значення та система підрядних договорів у капітальному будівництві. Договір на виконання будівельних і монтажних робіт. Особливості договору підряду в капітальному будівництві. Зміст, умови та порядок укладання, розірвання договору. Договір на виконання проектних і розвідувальних робіт. Договір субпідряду.

2.22 Транспортні договори

Види перевезень та їх правове регулювання. Договір перевезення вантажів. Поняття договору. Загальна характеристика. Зміст, форма укладання та оформлення договорів про перевезення вантажів. Особливості перевезення різними видами транспорту. Права та обов'язки сторін. Поняття та особливості чартерного договору. Виконання договору. Основні обов'язки сторін при виконанні договору перевезення вантажів. Підстави та види відповідальності для кожної із сторін. Строки пред'явлення претензій за договором про перевезення вантажів. Договір перевезення пасажирів та багажу. Поняття договору. Права та обов'язки сторін. Форма договору. Проїзні та абонементні квитки. Особливості перевезення в транспорті дітей. Нормативні перевезення та оплати за перевезення багажу. Ручна поклажа. Відповідальність перевізника за життя, здоров'я пасажирів і збереження багажу. Претензії та позови при перевезеннях пасажирів і багажу. Договір про буксирування. Поняття договору. Загальна характеристика, зміст, виконання договору. Договір про транспортну експедицію. Відповідальність за невиконання та неналежне виконання транспортних договорів.

2.23 Страхування

Соціально-економічна суть страхування та його правове регулювання. Страхове зобов'язання. Види договорів страхування. Особисте та майнове страхування. Добровільне та обов'язкове. Страхова відповідальність. Правове регулювання відносин по страхуванню. Об'єкти страхування. Основні страхові поняття. Страховий ризик, страховий випадок, страховий платіж, страхові внески, страхова оцінка, страхова сума, страхове відшкодування (забезпечення).

2.24 Позадоговірні зобов'язання. Зобов'язання, що виникають внаслідок заподіяння шкоди

Право громадян на відшкодування матеріальної та моральної шкоди (ст. 56 Конституції України). Поняття позадоговірних зобов'язань та їх види. Відмінність від зобов'язань, які виникають із договорів. Зобов'язання, які виникають внаслідок заподіяння шкоди. Шкода. Протиправність поведінки заподіювача шкоди. Відповідальність за шкоду, заподіяну в стані крайньої необхідності. Причинний зв'язок між протиправною поведінкою і шкодою. Вина заподіювача шкоди. Сторони в зобов'язанні, що виникають внаслідок заподіяння шкоди. Зміст зобов'язання. Відшкодування моральної (немайнової

шкоди). Визначення розміру відшкодування моральної (неморальної) шкоди. Відповідальність організації за шкоду, заподіяну з вини її працівників. Відповідальність за ушкодження здоров'я за смерть громадянина, пов'язані з виконанням трудових обов'язків. Відповідальність державних та громадських організацій за заподіяння шкоди громадянам незаконними діями службових осіб при виконанні останніми своїх службових обов'язків. Відповідальність за шкоду, заподіяну громадянину діями службових осіб органів дізнання попереднього слідства, прокуратури і суду. Відповідальність за шкоду, заподіяну джерелом підвищеної небезпеки. Відповідальність за шкоду, заподіяну неповнолітніми. Відповідальність за шкоду, заподіяну громадянином, визнаним недієздатним, а також громадянином, не здатним розуміти значення своїх дій. Відповідальність за шкоду, спільно заподіяну кількома особами. Способи відшкодування заподіяної шкоди. Обсяг, характер, розмір відшкодування. Принцип повного відшкодування. Врахування вини потерпілого і майнового стану особи, яка заподіяла шкоду. Відшкодування витрат на стаціонарне лікування потерпілого від злочинів. Особливості відшкодування шкоди в разі ушкодження здоров'я і смерті громадянина. Правила відшкодування власником підприємства, установи і організації або уповноваженим органом шкоди, заподіяної працівникові ушкодження здоров'я, пов'язаним з виконанням ним трудових обов'язків. Відповідальність за ушкодження здоров'я і смерть громадянина, за які той, хто заподіяв шкоду, не зобов'язаний сплачувати страхові внески. Право зворотної вимоги (регресу) до особи, яка заподіяла шкоду.

2.25 Зобов'язання, що виникають внаслідок придбання або збереження майна за рахунок коштів іншої особи без достатніх підстав

Поняття зобов'язань, що виникають із безпідставного придбання або збереження майна, відмінність цих зобов'язань від суміжних зобов'язань. Зміст вимоги про повернення безпідставно придбаного і збереженого майна. Майно, яке не підлягає поверненню. Окремі види зобов'язань, що виникають внаслідок придбання або збереження майна за рахунок коштів іншої особи. Стягнення безпідставно придбаного майна в доход державі.

2.26 Цивільно-правове регулювання відносин, пов'язаних із творчою діяльністю

Творча діяльність і роль цивільного права в її регулюванні. Інститути цивільного права, які регулюють і захищають відносини в галузі творчої діяльності. Поняття авторського права. Конституційне право громадян на свободу літературної, художньої, наукової і технічної творчості (ст. 54 Конституції України).

2.27 Авторські договори

Роль і значення авторських договорів. Авторські договори: загальні положення. Об'єкти авторського права і суміжних прав. Суб'єкти авторського права. Співавторство. Особисті немайнові і майнові права автора. Строк дії авторського права. Види та зміст авторських договорів. Використання твору і захист прав автора України за кордоном. Авторські права іноземних громадян в Україні.

2.28 Договори про використання промислової власності

Поняття патентного права у вузькому та широкому розумінні. Тенденції розвитку патентного права України. Конституційне право громадян щодо захисту інтелектуальної власності (ст. 54 Конституції України). Міжнародне патентно-правове співробітництво України. Промислова власність. Об'єкти патентного права. Поняття та ознаки винаходу (корисної оделі). Патентоздатність винаходу (корисної моделі). Патентоздатність винаходу (корисних моделей). Види винаходів (корисних моделей). Суб'єкти патентного права (автор, заявник, патентновласник). Співавторство. Оформлення прав на здобуття патенту. Патентні форми охорони прав на винахід (корисну модель). Термін дії патенту. Складення, подача та експертиза заявки на видачу патенту. Ліцензійний договір. Загальна

характеристика ліцензійного договору. Предмет, юридична природа ліцензійного договору. Суб'єкти ліцензійних відносин. Види, типи ліцензій. Структура договору. Права та обов'язки ліцензіара та ліцензіата. Класифікація ліцензійних договорів. Патент. Припинення дії патенту і принцип його недійсності. Захист прав патентовласника. Охорона прав на товарний знак. Суб'єкти прав на товарний знак. Види товарних знаків. Свідоцтво як форма охорони прав на товарний знак. Порядок одержання свідоцтва. Права та обов'язки власника свідоцтва. Припинення (подовження) дії свідоцтва. Визнання свідоцтва недійсним. Захист право власника товарного знаку.

2.29 Спадкове право. Правове регулювання спадкових відносин

Спадкування і спадкове право, принципи спадкового права. Підстави спадкоємства. Відкриття спадщини. Суб'єкти спадкоємницького правонаступництва. Спадкування згідно з законом. Коло осіб, які є спадкоємцями за законом. Порядок заклику спадкоємців до спадкоємства. Спадкоємство за заповітом. Поняття заповіту. Форма і зміст заповіту. Право на обов'язкову частку. Заповідальний відказ. Спадкування та зміна заповіту. Визнання заповіту недійсним. Виконання заповіту. Спадковий процес. Поняття спадкового процесу. Джерела спадкового процесуального права. Прийняття спадщини. Перехід права на прийняття спадщини. Відмова від спадщини. Перехід спадщини до держави. Нотаріальне оформлення придбання спадщини. Вимога свідоцтва про право на спадщину. Розділ спадкового майна. Спадкові спори. Відповідальність спадкоємця за борги спадкодавця. Охорона спадкового майна. Спадковий договір.

2.30 Поняття і принципи сімейного права

Історичні форми сім'ї шлюбу. Племянний період. Кровнородина сім'я. Сім'я паналауа. Парний шлюб. Моногамія. Наука сімейного права – одна з галузей правознавства. Предмет і система науки сімейного права. Принципи шлюбно - правових явищ. Поняття шлюбно – сімейного законодавства. Перший Сімейний кодекс РСФСР із питань сім'ї та шлюбу, його значення. Перший Сімейний Кодекс України 1919 року. Сімейний Кодекс України 1926 року. Зміни Сімейного кодексу УРСР у зв'язку з виданням Закону від 27 червня 1936 року й у зв'язку з виданням Указу від 8 липня 1944 року. Основи законодавства СРСР і союзних республік про сім'ю і шлюб, і Кодекс про сім'ю і шлюб України. Постанови Пленуму Верховного суду України з питань шлюбно-сімейного права.

2.31 Аліментні правовідносини

Сутність аліментних правовідносин між батьками і дітьми. Обов'язок батьків утримувати своїх дітей і обов'язок дітей стосовно батьків. Визначення розміру аліментів. Участь батьків у додаткових витратах на утримання дітей. Зменшення розміру аліментів. Обов'язок дітей утримувати нужденних і непрацездатних батьків. Підстави звільнення дітей від обов'язку по утриманню своїх батьків. Види заробітку, який належить обліку при відрахуванні аліментів. Доставка відрахованих аліментів. Визначення заборгованості по аліментах і звільнення від сплати заборгованості по аліментах. Аліментні зобов'язання інших членів сім'ї і родичів. Обов'язок онуків по утриманню родичів. Умови звільнення пасинка і пасербиці від обов'язку утримувати вічима і мачуху. Форми устрою дітей, що залишилися без піклування батьків. Поняття і значення усиновлення (удочеріння). Умови і порядок усиновлення (удочеріння). Правові наслідки усиновлення. Органи, що вирішують питання про усиновлення. Усиновлення дітей, що знаходяться на вихованні й утриманні в державних дитячих установах. Усиновлення неповнолітніх, що знаходяться під опікою (піклуванням). Право усиновителя визначити прізвище, ім'я по батькові дитини, що усиновляється. Права й обов'язки усиновителів, усиновлених і їхніх родичів. Порядок і наслідки визнання усиновлення недійсним. Наслідки скасування усиновлення. Поняття і значення опіки, піклування. Задача опіки і піклування. Опіка над майном.

Призначення опікуна і піклування. Особи, що не можуть бути опікунами і піклувальниками. Порядок вчинення угод за участю опікунів і піклувальників. Припинення опіки і піклування. Створення і ліквідація дитячих будинків сімейного типу. Комплектування дитячих будинків. Фінансування дитячих будинків.

3. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

3.1 Конституційне право України – складова частина юридичної науки, провідна галузь національного права

Поняття, предмет і метод конституційного права України. Співвідношення термінів “конституційне право” і “державне право”. Структура предмета конституційного права. Конституційні норми та інститути. Структура конституційно-правової норми. Конституційні правовідносини та їх загальна характеристика. Предмет, система та джерела науки конституційного права України. Природне та позитивне право. Проблема визнання природного права як джерела конституційного права. Система нормативних джерел галузі конституційного права України. Актуальні проблеми конституційно-правових досліджень. Конституційне право України як навчальна дисципліна.

3.2 Теорія конституцій та сучасні конституційні моделі

Історія конституційного розвитку України. Перша конституція незалежної держави – Конституція УНР від 29 квітня 1918 року. Конституції України радянського періоду. Основні етапи та напрямки новітньої конституційної реформи в Україні. Особливості розробки, обговорення та прийняття Конституції України 1996 року. Зміни до Конституції України. Визначення конституції та її сутність. Основні риси конституції. Конституція і держав. Формальна конституція. Матеріальна конституція. Юридична конституція. Реальна конституція. Теоретичне обґрунтування необхідності, предмету та функції конституції. Види конституцій. Прийняття конституції. Особливий суб’єкт прийняття конституції. Установчий характер конституційних положень. Місце конституції в системі національного законодавства.

3.3 Конституційно-правові засади конституційного ладу

Поняття конституційного ладу. Гарантії конституційного ладу. Принципи державного ладу. Закріплення конституційного ладу в Конституції України. Риси України як конституційної держави. Засади конституційного ладу як загальний конституційно-правовий інститут. Гуманістичні і демократичні засади конституційного ладу в Україні. Людина, її життя і здоров’я, честь і гідність, недоторканість і безпека – найвища соціальна цінність в Україні. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини – головний обов’язок Української держави. Конституційне закріплення форми Української держави. Україна – унітарна держава. Конституційна характеристика якісних рис України як суверенної і незалежної, демократичної, соціальної, правової держави. Економічні та політичні засади конституційного ладу в Україні. Свобода політичної діяльності. Конституційні принципи культурної та мовної політики Української держави. Захист конституційного ладу в Україні.

3.4 Організація та реалізація державної влади в Україні

Державна влада як інститут конституційного права, його структура. Концепція єдності влади. Концепція розподілу влад. Організаційно-правовий та соціальні аспекти. Легалізація державної влади: поняття, особливості, характеристика. Конституційна легалізація. Договірна легалізація (федеративна). Формальна легалізація державної влади (псевдолегалізація, лжелегалізація). Легітимація державної влади: поняття, характеристика. Сучасні концепції та типи. Загальні засади закріплення, організації і

здійснення державної влади в Україні. Поняття, система і види органів державної влади. питання централізації та децентралізації влади. Правовий режим воєнного стану та особливості його реалізації.

3.5 Конституційно-правовий статус людини і громадянина в Україні

Основи правового статусу людини і громадянина як загальний конституційно-правовий інститут. Основні принципи правового статусу людини і громадянина як загальний конституційно-правовий інститут. Основні принципи правового статусу людини і громадянина та їх закріплення в Конституції України. Принцип рівності людей і громадян у своїй гідності та правах. Громадянство України: поняття та ознаки. Громадяни України, апатриди і біпатриди. Принципи громадянства України та їх закріплення. Конституції України її в законодавстві про громадянство. Конституційні права, свободи людини і громадянина. Основні положення сучасної концепції прав людини. Права і свободи, їх співвідношення. Класифікація конституційних прав і свобод. Права людини і права громадянина. Соціально-економічні і соціально-культурні права. Особисті права і свободи. Політичні права і свободи. Конституційні гарантії захисту та практичного здійснення прав і свобод людини і громадянина. Самозахист прав і свобод. Конституційні обов'язки людини і громадянина. Рівність обов'язків. Правовий статус іноземців в Україні. Поняття “іноземець” та види іноземців. Іноземні громадяни та особи без громадянства. Правова регламентація режиму іноземців в Україні.

3.6 Конституційно-правова відповідальність в системі юридичної відповідальності

Відповідальність в конституційному праві. Поняття та характер конституційно-правової відповідальності. Ознаки, які характеризують конституційну відповідальність як суспільно-політичний феномен та ознаки, які вказують на специфічні риси, притаманні конституційно-правовій відповідальності. Функції конституційно-правової відповідальності: поняття та види. Класифікація конституційно-правової відповідальності: критерії та види. Конституційне правопорушення (делікт): поняття, склад, класифікація. Конституційно-правова відповідальність посадових осіб та органів публічної влади. Відповідальність держави перед своїми громадянами.

3.7 Виборче право та виборчий процес в Україні

Поняття виборчого права. Виборче право і виборча система. Існуючі виборчі системи (мажоритарна, пропорційна, змішана) та їх загальна характеристика. Особливість виборчої системи України. Поняття виборів та їх соціальна функція. Становлення інституту виборів. Основні принципи виборів та їх закріплення в Конституції України. Принцип вільних виборів. Загальне, рівне і пряме виборче право. Таємне голосування. Види виборів. Виборчий процес і його стадії. Призначення виборів, утворення виборчих органів і виборчих округів. Виборчі дільниці. Порядок реєстрації виборів. Висування та реєстрація кандидатів. Агітаційна компанія. Поняття і види референдумів. Принципи і порядок проведення референдумів. Предмет всеукраїнського референдуму. Правова регламентація організації референдумів та визначення їх результатів. Правові наслідки референдуму. Зміна і відміна рішень прийнятих референдумом.

3.8 Конституційно-правовий статус Верховної Ради України та організація її роботи

Конституційний статус Верховної Ради України. Верховна Рада – єдиний орган законодавчої влади в Україні, парламент України. Парламент та його ознаки. Види парламентів. Функції Верховної Ради. Чисельний склад та структура Верховної Ради. Строк повноважень Верховної Ради. Дострокове припинення повноважень Верховної

Ради. Статус народного депутата України. Права і обов'язки народного депутата. Право депутатського запиту. Гарантії діяльності народного депутата. Депутатська недоторканість. Дострокове припинення повноважень народного депутата. Компетенція Верховної Ради України: поняття, конституційне закріплення. Законодавча компетенція. Організація роботи Верховної Ради. Сесія Верховної Ради. Порядок скликання та проведення сесій Верховної Ради. Розгляд питань на пленарних засіданнях Верховної Ради. Голосування в Верховній Раді України. Законодавчий процес та інші спеціальні парламентські процедури. Стадії законодавчого процесу. Поняття законодавчої ініціативи. Суб'єкти права законодавчої ініціативи в Верховній Раді України. Особливості проходження конституційних законів. Спеціальні парламентські процедури. Органи та посадові особи при Верховній Раді України. Допоміжний апарат Верховної Ради України. Уповноважений Верховної Ради з прав людини: порядок призначення, повноваження.

3.9 Президент України – глава Української держави

Становлення інституту президентства в Україні. Конституційний статус Президента та його місце в політичній системі. Функції Президента України. Порядок обрання Президента України. Повноваження Президента України в сфері міжнародних відносин, оборони та охорони правопорядку, прав і свобод громадян України. Акти Президента України. Конституційні підстави та порядок дострокового припинення повноважень Президента України. Апарат Президента України. Особливість реалізації повноважень у період дії правового режиму воєнного стану.

3.10 Органи виконавчої влади та організація їх роботи

Поняття та зміст виконавчої влади. Проблематика виконавчої влади та її співвідношення з законодавчою гілкою влади сучасною юридичною наукою. Система органів виконавчої влади. Місце та роль Кабінету Міністрів у механізмі державної влади як Уряду України. Поняття уряду держави та його функції. Склад Кабінету Міністрів України. Порядок формування Кабінету Міністрів. Конституційний порядок призначення на посаду Прем'єр-міністра України. Компетенція Кабінету Міністрів. Постанови і розпорядження Кабінету Міністрів. Відповідальність Кабінету Міністрів. Відставка Прем'єр-міністра України та інших членів Кабінету Міністрів. Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади: система, порядок формування. Основні завдання та функції міністерств. Система місцевих органів виконавчої влади. Діяльність органів виконавчої влади у період дії правового режиму воєнного стану.

3.11 Місцеве самоврядування в Україні

Поняття місцевого самоврядування. Сучасні моделі місцевого самоврядування. Конституційне закріплення моделі місцевого самоврядування. Історія становлення та розвитку місцевого самоврядування в Україні. Територіальна основа, система та основні принципи місцевого самоврядування. Правова основа місцевого самоврядування. Органи місцевого самоврядування: повноваження, система, організація роботи. Акти органів місцевого самоврядування. Місцеве самоврядування у період дії правового режиму воєнного стану.

3.12 Органи судової влади і організація їх роботи

Суть судової влади, конституційні принципи її побудови та функціонування. Поняття правосуддя і його основні принципи. Суди – виключні органи правосуддя в Україні. Система суддів загальної юрисдикції їх структура та компетенція. Функції і повноваження судів загальної юрисдикції. Районний та рівні йому суди. Обласний та рівні йому суди. Верховний Суд України. Господарські суди. Суддя - носій судової влади. Законодавство про статус суддів. Гарантії незалежності суддів. Порядок призначення та обрання суддів. Підстави за яких припиняються повноваження суддів. Основні засади

судочинства в Україні. Адміністративні суди. Вища рада юстиції в Україні: порядок формування, склад, основні функції і повноваження. Дисциплінарна відповідальність суддів. Реформа судової системи України. Особливості організації та здійснення правосуддя у період дії правового режиму воєнного стану.

3.13 Конституційний Суд України – єдиний орган конституційної юрисдикції

Конституційний Суд України та його місце в механізмі державної влади. Склад та порядок формування Конституційного Суду. Повноваження Конституційного Суду. Процедура розгляду справ Конституційним Судом. Колегії суддів Конституційного Суду. Постійні комісії Конституційного Суду України. Секретаріат Конституційного Суду України. Форми звернення до Конституційного Суду. Конституційне провадження. Конституційне звернення. Суб'єкти звернення до Конституційного Суду. Конституційне подання. Суб'єкти права на конституційне подання. Висновки Конституційного Суду та їх юридичні наслідки. Проблема виконання рішень Конституційного Суду.

3.14 Територіальний устрій України

Поняття, ознаки та принципи територіального устрою України. Конституційно-правове закріплення територіального устрою. Територіальний (адміністративно-територіальний) та державний устрій. Ознаки унітарних та федеративних держав. Різновиди унітарних держав. Конституційне закріплення форми державного устрою як відносно централізованої унітарної держави. Автономія в Україні. Конституційний статус Автономної республіки Крим. Представництво Президента України в Автономній Республіці Крим. Поняття адміністративно-територіального устрою України. Існуючий адміністративно-територіальний устрій та його характеристика. Порядок утворення та зміни адміністративно-територіальних одиниць. Територіальні громади, стусніть, форми та діяльність. Об'єднання територіальних громад.

4. АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

4.1 Адміністративне право як галузь права

Поняття і предмет адміністративного права України. Метод адміністративно-правового регулювання суспільних відносин. Співвідношення адміністративного права із суміжними галузями права. Система адміністративного права. Роль та місце адміністративного права в процесі побудови правової держави.

4.2 Сутність та принципи публічного адміністрування.

Публічне адміністрування як вид соціального управління. Виконавча влада і публічне адміністрування.. Поняття публічного адміністрування та його співвідношення із публічним інтерсом. Теорія публічного інтересу. Основні риси публічного адміністрування: його моделі та їх характеристика. Поняття та види функцій публічного адміністрування. Структура публічного адміністрування. Поняття і система основних принципів публічного адміністрування. Політико-юридичні принципи публічного адміністрування. Організаційні принципи публічного адміністрування. Проблеми удосконалення публічного адміністрування на сучасному етапі.

4.3 Механізм адміністративно-правового регулювання. Наука адміністративного права

Поняття, зміст та структура адміністративно-правових норм. Види

адміністративно-правових норм. Дія адміністративно-правових норм у часі, у просторі, за категоріями осіб. Поняття та види джерел адміністративного права України. Конституція України – основа системи та змісту джерел адміністративного права. Адміністративне право і адміністративне законодавство. Місце та роль законодавчих актів в системі джерел адміністративного права. Міжнародно-правові акти як джерела адміністративного права. Акти ЄСПЛ як джерела адміністративного права. Акти м'якого права як джерела адміністративного права. Проблеми удосконалення адміністративного законодавства. Поняття та особливості адміністративно-правових відносин. Структура та види адміністративно-правових відносин. Підстави виникнення зміни та припинення адміністративно-правових відносин. Поняття адміністративного права як науки. Розвиток науки адміністративного права. Найважливіші наукові праці з адміністративного права. Роль науки у розвитку адміністративного права і удосконалення державного управління на сучасному етапі. Адміністративне право як навчальна дисципліна.

4.4 Громадяни та їх об'єднання як суб'єкти адміністративного права

Адміністративно-правовий статус громадян України. Адміністративна правоздатність і дієздатність громадян. Права та обов'язки громадян у сфері державного управління. Форми участі громадян у державному управлінні. Адміністративно-правові гарантії суб'єктивних прав громадян. Іноземні громадяни і особи без громадянства як суб'єкти адміністративного права, особливості їх адміністративно-правового статусу. Об'єднання громадян як суб'єкти адміністративного права. Поняття та види об'єднань громадян. Адміністративно-правовий статус об'єднань громадян. Забезпечення законності в діяльності об'єднань громадян. Особливості реалізації правового статусу приватних осіб (фізичних та юридичних осіб) в умовах дії правового режиму воєнного стану.

4.5 Органи виконавчої влади

Поняття органа виконавчої влади, його ознаки. Правовий стан органа виконавчої влади. Компетенція, підвідомчість і повноваження. Види органів виконавчої влади. Організаційна структура і штат органа виконавчої влади. Центральні органи виконавчої влади. Порядок формування, склад і компетенція Кабінету Міністрів України. Загальні функції і система міністерств та інших центральних органів виконавчої влади України. Органи виконавчої влади Автономної Республіки Крим. Місцеві органи виконавчої влади. Порядок утворення та система місцевих державних адміністрацій. Структура та основи компетенції місцевих державних адміністрацій. Правовий стан територіальних підрозділів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, не підпорядкованих місцевим адміністраціям. Функції публічного управління, які покладаються на органи місцевого самоврядування. Основи місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування. Організація управління державним підприємством, установою, організацією. Самоврядні повноваження трудових колективів державних підприємств, установ, організацій. Особливості організації та реалізації повноважень органів виконавчої влади в умовах дії правового режиму воєнного стану. Реалізація дискреційних повноважень органами виконавчої влади: стандарти, зміст та особливості і в умовах воєнного стану.

4.6 Державні службовці

Публічна служба: поняття, види, моделі, правові засади. Публічна служба, державна служба і служба в органах місцевого самоврядування та їх співвідношення. Поняття і основні принципи державної служби. Види державної служби. Правове регулювання державної служби. Поняття посади і державних службовців. Види державних службовців. Адміністративно-правовий статус державних службовців. Особливості правового статусу посадових осіб. Проходження державної служби. Стимулювання діяльності державних службовців та їх соціальний захист. Підстави та види відповідальності державних службовців. Дисциплінарна відповідальність державних службовців, її підстави та види. Новітнє антикорупційне законодавство України. Особливості функціонування державної служби та служби в органах місцевого самоврядування в умовах дії правового режиму воєнного стану. Особливості правового режиму регулювання мілітаризованих різновидів публічної служби.

4.7 Форми публічного управління. Методи публічного управління

Поняття форм публічного управління. Види форм управління. Правові акти публічного управління, їх поняття, ознаки та юридичне значення. Відмінність актів публічного управління від інших документів та рішень. Види актів публічного управління, наслідки їх невиконання. Порядок прийняття, дії, зміни, зупинення та скасування актів публічного управління. Поняття методів публічного управління, їх класифікація. Переконавання та примус у публічному управлінні. Методи прямого і непрямого управління. Адміністративні і економічні методи регулювання. Загальне керівництво і безпосереднє управління. Інструменти публічного адміністрування та їх зміст. Адміністративно-правовий договір. Акти планування. Адміністративні акти. Адміністративні процедури. Адміністративні послуги.

4.8 Адміністративний примус

Підстави застосування та види адміністративно-примусових заходів. Мета, види та порядок застосування адміністративно-запобіжних заходів. Мета та види адміністративного припинення. Заходи забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення. Спеціальні (виняткові) заходи адміністративного припинення. Проблеми забезпечення прав, свобод та інтересів при застосуванні заходів примусу. Поняття та ознаки адміністративного примусу. Законні інтереси громадян та юридичних осіб при застосуванні заходів адміністративного примусу. Особливості використання заходів адміністративного примусу у період дії правового режиму воєнного стану.

4.9 Сутність та підстави адміністративної відповідальності

Поняття та ознаки адміністративної відповідальності. Принципи адміністративної відповідальності. Нормативно-правова основа адміністративної відповідальності. Кодекс України про адміністративні правопорушення. Поняття адміністративного правопорушення (проступку), його ознаки. Юридичний склад адміністративного проступку, його поняття, значення, структура та види. Поняття та види об'єкта проступку. Поняття та структура об'єктивної сторони проступку. Поняття та ознаки суб'єктивної сторони проступку. Поняття та види суб'єктів адміністративних проступків. Обставини,

що виключають протиправність і винність діяння. Відповідальність за вчинення адміністративних правопорушень у період воєнного стану.

4.10 Адміністративні стягнення і загальні правила їх накладення

Мета та зміст адміністративних стягнень. Види адміністративних стягнень. Основні та додаткові стягнення. Загальні правила накладення адміністративних стягнень. Обставини, що пом'якшують і обтяжують адміністративну відповідальність. Накладення адміністративних стягнень при вчиненні кількох адміністративних правопорушень. Відшкодування шкоди, заподіяної адміністративним правопорушенням. Порядок обчислення строків адміністративних стягнень. Строки накладення адміністративних стягнень. Підстави та порядок звільнення від адміністративної відповідальності.

4.11 Адміністративно-деліктне провадження.

Поняття та зміст адміністративного процесу. Адміністративно-процесуальні норми та відносини. Суб'єкти адміністративно-процесуальної діяльності. Принципи адміністративного процесу. Структура адміністративного процесу. Поняття та основні види адміністративних проваджень. Стадії адміністративно-процесуальної діяльності. Поняття та види адміністративної юстиції. Адміністративна юстиція в Україні. Адміністративна юрисдикція в системі адміністративної юстиції. Система органів уповноважених розглядати справи про адміністративні правопорушення. Порядок утворення, система і склад адміністративних комісій. Підвідомчість справ про адміністративні правопорушення.

4.12 Провадження із звернень громадян

Правове регулювання проваджень із звернень громадян. Поняття та види звернень громадян, вимоги, що до них ставляться. Порядок розгляду звернень. Особливості розгляду скарг. Обов'язки державних органів та посадових осіб щодо розгляду звернень громадян. Строки розгляду звернень. вимоги, що ставляться до особистого прийому громадян керівниками та іншими посадовими особами. Відповідальність за порушення законодавства про звернення громадян.

4.13 Провадження в справах про державну реєстрацію юридичних осіб

Завдання, значення і законодавче регулювання провадження в справах про державну реєстрацію юридичних осіб. Суб'єкти державної реєстрації. Види документів, що надаються юридичною особою для державної реєстрації. Строки та порядок розгляду справ про державну реєстрацію юридичної особи. Особливості державної реєстрації об'єднань громадян. Порядок перереєстрації юридичних осіб.

4.14 Дисциплінарне провадження

Сутність та завдання дисциплінарного провадження, його правове регулювання. Підстави порушення дисциплінарного провадження та притягнення до дисциплінарної відповідальності. Порядок розгляду справи про дисциплінарний проступок і накладення дисциплінарного стягнення. Строки та порядок оскарження рішення про накладення дисциплінарного стягнення. Порядок виконання, погашення та зняття дисциплінарних стягнень.

4.15 Провадження в справах про адміністративні правопорушення

Завдання, принципи і правове регулювання провадження в справах про адміністративні правопорушення. Докази в справі про адміністративне правопорушення, їх поняття, джерела, оцінка. Види і правовий стан осіб, які беруть участь у провадженні. Поняття та види стадій провадження в справах про адміністративні правопорушення. Порушення справи і попереднє з'ясування її обставин. Зміст протоколу про адміністративне правопорушення і порядок його складання. Розгляд справи і винесення постанови. Оскарження (опротестування) постанови і перегляд справи. Виконання постанов про накладення адміністративних стягнень.

4.16 Забезпечення законності у публічному управлінні

Принцип законності у державному управлінні, його зміст і значення. Співвідношення законності і дисципліни. Поняття та види способів забезпечення законності у державному управлінні. Поняття та види контролю. Державний контроль в управлінні, його види. Контроль органів законодавчої влади. Контрольні повноваження Президента України. Контроль органів виконавчої влади. Адміністративний нагляд. Функції, повноваження та система державних інспекцій. Контроль органів судової влади, форми його здійснення. Громадський контроль в державному управлінні та його значення. Прокурорський нагляд як спосіб забезпечення законності в державному управлінні. Поняття і предмет загального нагляду прокуратури. Повноваження прокурора по здійсненню загального нагляду. Акти прокурорського реагування в порядку загального нагляду.

4.17 Адміністративно-правові основи управління державною власністю

Зміст управління державною власністю. Система та правовий стан органів управління державною власністю. Поняття та правове регулювання приватизації. Державні програми приватизації. Порядок приватизації окремих видів державного майна.

4.18 Адміністративно-правові основи управління фінансовою діяльністю

Зміст управління фінансовою діяльністю. Система та правовий стан органів управління фінансовою діяльністю. Банківська система в Україні. Організація податкової служби. Фінансовий контроль, його види, форми та суб'єкти. Адміністративна відповідальність за правопорушення в галузі фінансової діяльності.

4.19 Адміністративно-правові основи управління в інших міжгалузевих сфері

Організація державного управління статистикою. Управління в сфері охорони праці. Управління в сфері захисту населення від наслідків аварії на ЧАЕС та надзвичайних ситуацій. Організація державного управління в сфері стандартизації, метрології та сертифікації. Адміністративна відповідальність за правопорушення в сфері статистичної звітності, охорони праці, стандартизації, метрології та сертифікації.

4.20 Зміст публічного управління економікою

Необхідність, характер та завдання публічного управління економікою. Державне регулювання як метод управління економікою. Система центральних і місцевих органів

управління економікою. Адміністративний нагляд у сфері економіки. Антимонопольний контроль. Державна підтримка вітчизняного товаровиробника. Функції органів місцевого самоврядування щодо управління економікою.

4.21 Адміністративно-правові основи управління промисловістю

Зміст управління промисловістю. Система та правовий стан органів управління промисловістю. Організація управління галузями промисловості. Державний контроль та нагляд в управлінні промисловістю. Адміністративна відповідальність за правопорушення в промисловості

4.22 Адміністративно-правові основи управління агропромисловим комплексом

Зміст управління агропромисловим комплексом. Система та правовий стан органів управління агропромисловим комплексом. Державний контроль та нагляд в управлінні агропромисловим комплексом. Адміністративна відповідальність за правопорушення в сільському господарстві.

4.23 Адміністративно-правові основи управління комунікаціями

Зміст управління транспортом, дорожнім господарством та зв'язком. Система та правовий стан органів управління транспортом, дорожнім господарством і зв'язком. Державний контроль та нагляд на транспорті та в галузі зв'язку. Адміністративна відповідальність за правопорушення на транспорті, в галузі шляхового господарства і зв'язку.

4.24 Адміністративно-правові основи управління будівництвом та житлово-комунальним господарством

Зміст управління будівництвом та житлово-комунальним господарством. Система та правовий стан органів управління будівництвом та житлово-комунальним господарством. Державний контроль у сфері будівництва та житлово-комунального господарства. Адміністративна відповідальність за правопорушення у будівництві та житлово-комунальному господарстві.

4.25 Адміністративно-правові основи управління використанням та охороною природних ресурсів

Державний контроль та нагляд у сфері використання та охорони природних ресурсів. Адміністративна відповідальність за правопорушення в галузі охорони природи та використання природних ресурсів.

4.26 Адміністративно-правові основи управління торговельною діяльністю

Зміст управління торговельною діяльністю. Система та правовий стан органів управління торговельною діяльністю. Організація захисту прав споживачів. Державний контроль та нагляд в сфері торговельної діяльності. Адміністративна відповідальність за правопорушення в сфері торговельної діяльності.

4.27 Адміністративно-правові основи управління зовнішньоекономічною діяльністю

Зміст управління зовнішньоекономічною діяльністю. Система та правовий стан органів управління зовнішньоекономічною діяльністю. Поняття та організація митної служби. Митний контроль. Адміністративна відповідальність за порушення митних правил.

4.28 Зміст державного управління соціально-культурним будівництвом

Структура соціально-культурного будівництва. Система та правовий стан органів управління соціально-культурним будівництвом. Функції органів місцевого самоврядування щодо управління соціально-культурним будівництвом. Завдання державного управління соціально-культурним будівництвом на сучасному етапі.

4.29 Адміністративно-правові основи управління освітою та наукою

Зміст управління освітою. Система та правовий стан органів управління освітою. Система освіти та види і правовий статус закладів освіти. Учасники навчально-виховного процесу, їх права та обов'язки. Державний контроль за діяльністю закладів освіти. Зміст, значення та види наукової діяльності. Система та правовий стан органів управління наукою. Види наукових установ, їх правовий статус. Організація захисту авторських та суміжних прав.

4.30 Адміністративно-правові основи управління культурою

Зміст управління культурою. Система та правовий стан органів управління культурою. Види закладів культури, їх правовий статус. Організація управління справами молоді та спорту. Управління в справах преси та інформації. Управління архівною справою. Управління в сфері телебачення і радіомовлення. Організація управління в сфері національностей, міграцій і релігій. Управління туризмом. Державний контроль в сфері культури. Адміністративна відповідальність за правопорушення в сфері охорони пам'яток історії та культури.

4.31 Адміністративно-правові основи управління охороною здоров'я

Зміст управління охороною здоров'я. Система та правовий стан органів управління охороною здоров'я. Види та правовий статус установ охорони здоров'я. Організація, функції та повноваження санітарного нагляду. Адміністративна відповідальність за правопорушення в галузі охорони здоров'я.

4.32 Адміністративно-правові основи управління соціальним захистом населення

Зміст управління соціальним захистом населення. Система та правовий стан органів управління соціальним захистом населення. Державна підтримка благодійницької діяльності. Державний контроль у сфері соціального захисту населення.

4.33 Адміністративно-правові основи управління в сфері забезпечення обороноздатності країни

Правові основи та організація управління обороною. Порядок комплектування

Збройних Сил України. Військова служба. Значення та організація військового обліку. Адміністративна відповідальність за порушення правил військового обліку.

4.34 Адміністративно-правові основи управління державною безпекою

Зміст управління державною безпекою. Функції, система та повноваження органів Служби безпеки України. Організація охорони державного кордону України. Функції та повноваження Прикордонних військ України. Прикордонний режим. Порядок в'їзду в Україну і виїзду з України. Адміністративна відповідальність за порушення прикордонного режиму. Організація управління в сфері охорони державної таємниці. Адміністративно-правові основи управління державною безпекою в умовах воєнного стану.

4.35 Адміністративно-правові основи управління закордонними справами

Зміст управління закордонними справами. Система та правовий стан органів управління закордонними справами. Установи МЗС України за кордоном, їх види і правовий статус. Забезпечення діяльності представництв іноземних держав в Україні. Адміністративно-правові основи управління зовнішніми справами в умовах воєнного стану.

4.36 Адміністративно-правові основи управління юстицією

Зміст управління юстицією. Система та правовий стан органів управління юстицією. Установи юстиції. Організація реєстрації актів громадянського стану. Управління нотаріальною службою. Взаємодія органів юстиції з органами судової влади та адвокатурою. Державна виконавча служба. Служба громадянства та реєстрації фізичних осіб.

4.37 Адміністративно-правові основи управління охороною громадського порядку

Поняття та зміст управління охороною громадського порядку. Система органів внутрішніх справ, їх завдання та компетенція. Служба в органах внутрішніх справ. Поняття, завдання та система міліції. Види міліції. Основні обов'язки та права міліції. Державний нагляд за безпекою дорожнього руху. Система та повноваження ДАІ. Дозвільна система. Паспортна система. Адміністративна відповідальність за порушення громадського порядку, правил дорожнього руху, дозвільної системи, паспортних правил. Система і повноваження органів державного пожежного нагляду. Адміністративна відповідальність за порушення правил пожежної безпеки. Внутрішні війська МВС України, їх функції та повноваження.

5. КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

5.1 Поняття, завдання і система кримінального процесу

Поняття та завдання кримінального процесу (кримінального судочинства). Історичні типи та форми кримінального процесу. Соціальне призначення кримінального судочинства у забезпеченні законності та правопорядку, охорони прав та законних інтересів громадян, підприємств, установ, організацій. Роль кримінального судочинства у

невідворотності кримінальної відповідальності за вчинення злочину. Правосуддя та кримінальний процес, їх співвідношення. Поняття стадій кримінального процесу, їх характеристика і система. Кримінальний процес - як система кримінально-процесуальних дій та правовідносин. Поняття та види процесуальних функцій. Кримінально-процесуальне право. Предмет та метод кримінально-процесуального права. Особливості правового регулювання кримінально-процесуальних суспільних відносин. Кримінально-процесуальний закон та кримінально-процесуальні норми. Чинність кримінально-процесуального закону в просторі, у часі і щодо осіб. Процесуальні гарантії їх види та значення. Гарантії прав особи у кримінальному процесі та їх подальший розвиток у кримінально-процесуальному законодавстві. Процесуальна форма, її зміст та значення. Процесуальні акти та їх види. Місце кримінально-процесуального права у системі права. Співвідношення та взаємозв'язок кримінально-процесуального права з іншими галузями права. Наука кримінально-процесуального права, її предмет та метод. Завдання науки кримінально-процесуального права. Зв'язок науки та практики. Роль науки у розвитку законодавства та підвищення рівня практичної діяльності при застосуванні норм кримінально-процесуального закону. Зв'язок науки кримінально-процесуального права з конституційним, кримінальним, цивільним, кримінально-виправним правом, криміналістикою, судовою медициною, психіатрією, психологією, етикою, кримінологією та іншими науками. Кримінальний процес, як навчальна дисципліна. Зміст та система курсу кримінального процесу, як навчальної дисципліни.

5.2 Засади кримінального процесу

Поняття та значення основних засад кримінального процесу. Роль засад кримінального процесу у здійсненні завдань кримінального судочинства та втілення основ соціальної справедливості. Моральні витоки основних засад кримінального судочинства. Співвідношення основних засад кримінального процесу з принципами правосуддя та загальними умовами кримінального судочинства в окремих стадіях кримінального процесу. Реалізація принципів кримінального процесу на різних стадіях кримінального судочинства. Правова форма закріплення основних засад кримінального процесу у кримінальному судочинстві, їх нормативний характер. Система та класифікація принципів кримінального судочинства. Принципи кримінального процесу, які закріплені в Конституції України, їх зміст та значення. Верховенство права. Законність. Гласність судового розгляду. Державна мова судочинства. Рівність усіх учасників процесу перед законом і судом. Повага до гідності особи, невтручання в її особисте і сімейне життя. Право людини на свободу та особисту недоторканість. Недоторканість житла. Таємниця листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції. З'ясування істини. Забезпечення підозрюваному, обвинуваченому, підсудному права на захист. Презумпція невинності. Свобода від самовикриття, викриття членів сім'ї чи близьких родичів. Здійснення правосуддя виключно судами. Незалежність і недоторканість суддів і підкорення їх тільки закону. Змагальність та диспозитивність судового розгляду. Забезпечення апеляційного та касаційного оскарження судових рішень. Обов'язковість рішень суду. Інші принципи кримінального процесу, закріплені в кримінально – процесуальному кодексі України їх зміст і значення. Публічність процесу. Забезпечення усім особам, які беруть участь у справі, права на захист їхніх законних інтересів. Вільна оцінка доказів. Безпосередність дослідження доказів. Незмінність складу суду. Усність

судового розгляду. Проблеми реалізації міжнародних стандартів основних прав і свобод людини в кримінальному процесі України.

5.3 Суб'єкти кримінально-процесуальної діяльності

Поняття та класифікація суб'єктів кримінально-процесуальної діяльності. Державні органи та посадові особи - учасники кримінально-процесуальної діяльності. Суд, прокурор, органи досудового слідства, суд присяжних, слідчий суддя. Суд - орган правосуддя. Система судів загальної юрисдикції в Україні. Принципи здійснення правосуддя. Посадові особи суду та їх повноваження. Прокурор. Прокурорський нагляд у кримінальному судочинстві. Завдання та повноваження прокурора на різних стадіях кримінального судочинства. Слідчий, керівник органу досудового розслідування, їх завдання та повноваження у кримінальному судочинстві. Слідчий суддя, як суб'єкт що здійснює судовий контроль за діяльністю органів досудового розслідування. Особи, які захищають свої або представлені інтереси в кримінальному процесі. Поняття учасника процесу, їх процесуальний стан у різних стадіях кримінального процесу. Гарантії прав учасників процесу. Обов'язки суду, прокурора, слідчого, слідчого судді роз'яснювати та забезпечувати права особам, які беруть участь у кримінальному судочинстві. Підозрюваний. Поняття, права, обов'язки, та процесуальний стан підозрюваного. Гарантії прав підозрюваного в кримінальному процесі. Обвинувачений (підсудний). Поняття, права, обов'язки та процесуальний стан обвинуваченого. Презумпція невинності, її зміст і значення. Захисник. Поняття захисту. Особи, які можуть виконувати обов'язки захисника. Запрошення, призначення захисника. Відмова від захисника. Обставини, що виключають можливість участі в справі захисника. Участь захисника в кримінальному процесі, його права та обов'язки. Допуск захисника до участі в справі з моменту затримання, арешту підозрюваного, пред'явлення обвинувачення. Випадки обов'язкової участі захисника при проведенні досудового слідства, та в суді. Потерпілий. Поняття, процесуальний стан, права та обов'язки. Підтримання обвинувачення потерпілим. Представник потерпілого в кримінальному процесі. Гарантії забезпечення прав потерпілого в кримінальному процесі. Цивільний позивач і цивільний відповідач в кримінальному процесі їх права та обов'язки. Підстави та порядок визнання осіб цивільними позивачами та цивільними відповідачами в кримінальному процесі. Представники цивільного позивача та цивільного відповідача, гарантії забезпечення їх прав в кримінальному судочинстві. Законні представники потерпілого й обвинувачуваного. Хто може бути залучений до участі в справі в якості законного представника, та порядок їх допуску до участі в справі. Права та обов'язки законних представників в кримінальному процесі. Особи, які відіграють допоміжну роль у кримінальному процесі. Заявник. Поняття, процесуальне становище, права та обов'язки. Свідок. Поняття, права та обов'язки свідка. Обставини, що виключають залучення до справи особи, в якості свідка. Гарантії забезпечення прав і законних інтересів свідків у кримінальному процесі. Перекладач. Поняття, підстави залучення до участі в кримінальній справі. Його права та обов'язки в кримінальному процесі, Вимоги закону до перекладача. Обставини, що виключають можливість участі особи в процесі як перекладача. Експерт, спеціаліст. Поняття експерта, спеціаліста. Вимоги закону до експерта, спеціаліста, їх права та обов'язки, процесуальний стан. Порядок залучення особи до участі в справі в якості експерта, спеціаліста. Відмінність процесуального стану експерта та спеціаліста. Обставини, що виключають можливість участі особи в

кримінальній справі в якості експерта, спеціаліста. Понятій. Поняття та вимоги закону до осіб які залучаються до справи як поняті. Порядок залучення понять їх права та обов'язки. Секретар судового засідання, його процесуальний стан, права та обов'язки. Цивільний позов в кримінальному процесі – поняття, підстави та порядок подання цивільного позову. Порядок та обов'язок доказування та забезпечення цивільного позову. Вирішення цивільного позову. Забезпечення безпеки осіб, які приймають участь у кримінальному судочинстві та посадових осіб правоохоронних органів. Підстави, види заходів та процесуальний порядок їх застосування та скасування. Права і обов'язки осіб, по відношенню до яких здійснюються заходи безпеки.

5.4 Докази і доказування в кримінальному процесі

Поняття і значення кримінально-процесуального доказування. Загальна теорія доказів у кримінальному процесі. Доказове право. Значення вчення про докази в успішному здійсненні завдань кримінального судочинства. Поняття доказів в кримінальному процесі та їх джерела. Поняття та зміст істини в кримінальному процесі. Абсолютна і об'єктивна істина. Встановлення істини - мета доказування. Обов'язок всебічного, повного і об'єктивного дослідження обставин справи та інші гарантії встановлення істини в кримінальній справі. Предмет доказування. Межі доказування. Співвідношення предмету та меж доказування. Поняття доказів. Допустимість та відносність доказів. Класифікація доказів. Практичне значення класифікації доказів. Особливості використання непрямих (побічних) доказів. Поняття процесу доказування. Збирання, перевірка та оцінка доказів. Засоби збирання та перевірки доказів та їх процесуальних джерел. Застосування науково-технічних засобів для збирання та перевірки доказів. Повноваження суду, прокурора, слідчого і особи яка проводить дізнання у доказуванні. Обов'язки доказування. Значення презумпції невинності в процесі доказування. Недопустимість перекладення обов'язку доказування на підозрюваного, обвинуваченого. Особливості процесу доказування в окремих стадіях кримінального судочинства. Участь в доказуванні підозрюваного, обвинуваченого, захисника, потерпілого, цивільного позивача, цивільного відповідача, інших учасників кримінального процесу. Поняття та значення оцінки доказів. Внутрішнє переконання, як метод оцінки доказів. Зміст оцінки доказів за внутрішнім переконанням суду, прокурора, слідчого. Логічні прийоми обґрунтування висновків по справі. Гносеологічні та психологічні аспекти внутрішнього переконання. Значення закону та правосвідомості в оцінці доказів. Практика, як основа пізнання та критерії істини в кримінальному судочинстві. Види джерел доказів. Показання свідків, значення показань свідків. Фактори, що впливають на достовірність показань свідків. Перевірка та оцінка показань свідків. Показання потерпілого. Достовірність показань потерпілого. Перевірка та оцінка показань потерпілого. Показання підозрюваного. Значення показань підозрюваного. Права підозрюваного в зв'язку з дачею ним показань. Перевірка та оцінка доказів підозрюваного. Показання обвинуваченого. Значення показань обвинуваченого. Права обвинуваченого в зв'язку з дачею ним показань. Обмова, алібі та їх процесуальне значення. Особливості оцінки показань обвинуваченого в зв'язку з визнанням вини. Оцінка та перевірка показань обвинуваченого. Висновок експерта. Зміст поняття «експерт», «експертиза», «висновок експерта». Підстави призначення експертизи. Додаткова, повторна, комісійна, комплексна експертиза. Зміст висновку експерта. Перевірка та оцінка висновку експерта. Речові

докази. Поняття та види речових доказів. Перевірка та оцінка речових доказів. Зберігання речових доказів та вирішення питань про речові докази при розгляді кримінальної справи. Протоколи слідчих і судових дій та інші носії інформації щодо цих дій - як докази. Процесуальні гарантії їх повноти та певності. Перевірка і оцінка протоколів слідчих та судових дій. Документи. Поняття документа як доказу. Різниця між документами та речовими доказами. Перевірка та оцінка документів.

5.5 Заходи забезпечення кримінального провадження

Поняття, підстави та мета застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Загальні правила застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Види заходів забезпечення кримінального провадження в кримінальному судочинстві. Система заходів забезпечення кримінального провадження. Виклик слідчим, прокурором, судовий виклик, привід. Накладення грошового стягнення. Тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом. Відсторонення від посади. Тимчасовий доступ до речей і документів. Тимчасове вилучення майна. Арешт майна. Затримання особи. Запобіжні заходи. Поняття та значення запобіжних заходів. Види запобіжних заходів. Порядок та підстави застосування запобіжних заходів. Обставини, що враховуються при застосуванні запобіжного заходу. Особливості застосування запобіжних заходів щодо неповнолітніх. Підстави та порядок застосування запобіжного заходу - взяття під варту. Конституційні гарантії охорони недоторканості особи. Строки тримання під вартою. Оскарження і порядок розгляду скарг про застосування запобіжного заходу - взяття під варту. Порядок утримання осіб, які взяті під варту. Піклування про дітей та охорона майна осіб, взятих під варту. Скасування або зміна запобіжного заходу. Особисте зобов'язання. Особиста порука. Застава. Домашній арешт. Нагляд і повноваження прокурора за виконанням закону про і застосування запобіжних заходів.

5.6 Загальні положення досудового розслідування. Особливості досудового розслідування кримінальних проступків

Поняття, значення і завдання досудового розслідування. Співвідношення досудового розслідування та судового слідства. Форми досудового розслідування. Досудове слідство - основний вид досудового розслідування кримінальних правопорушень. Дізнання, як форма розслідування кримінальних проступків. Поняття та його значення. Діяльність органів досудового слідства при провадженні дізнання. Строки дізнання. Загальні положення досудового розслідування, та їх значення при проведенні досудового розслідування. Обов'язок провадження досудового розслідування. Початок провадження досудового розслідування. Об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування. Розслідування справи групою слідчих. Забезпечення прав учасників досудового розслідування і недопустимість розголошення даних розслідування. Вимоги щодо складання процесуальних документів і використання науково-технічних засобів при розслідуванні кримінальних справ. Підслідність, її види і значення. Місце проведення досудового розслідування. Строки досудового розслідування та порядок їх подовження. Участь спеціаліста, перекладача, понятих при проведенні слідчих дій. Порядок подання і розгляду слідчим клопотань учасників процесу при розслідуванні кримінальної справи. Недопустимість розголошення даних досудового розслідування кримінальної справи. Виявлення причин і умов, які сприяли скоєнню злочину. Подання органу дізнання,

слідчого, прокурора про усунення причин і умов, які сприяли скоєнню злочину. Нагляд прокурора за виконанням закону органами досудового розслідування. Завдання прокурора по здійсненню нагляду за виконанням законів органами досудового розслідування. Повноваження прокурора по здійсненню нагляду за виконанням законів органами досудового розслідування. Загальні положення досудового розслідування кримінальних проступків. Особливості закінчення досудового розслідування кримінальних проступків. Клопотання прокурора про розгляд обвинувального акта у спрощеному провадженні.

5.7 Слідчі (розшукові) дії

Слідчі (розшукові) дії. Поняття, види і система слідчих (розшукових) дій. Застосування науково-технічних засобів при провадженні слідчих (розшукових) дій. Правила оформлення протоколу слідчої (розшукової) дії. Додатки до протоколу слідчої (розшукової) дії. Вимоги до проведення слідчих (розшукових) дій. Порядок виклику і допиту потерпілого. Підстави та процесуальний порядок застосування до потерпілого приводу. Порядок виклику і допиту свідка. Особливості виклику і допиту неповнолітніх свідків, представників дипломатичних представництв консульських установ іноземних держав на території України. Порядок допиту. Протокол допиту свідка і потерпілого. Підстави та порядок застосування слідчим заходів безпеки свідків і потерпілих. Відшкодування свідкам, потерпілим і іншим особам витрат у зв'язку з викликом їх до органів досудового розслідування. Очна ставка. Поняття. Підстави і порядок проведення очної ставки. Протокол очної ставки. Пред'явлення для впізнання. Поняття. Види пред'явлення для впізнання. Порядок пред'явлення для впізнання. Протокол пред'явлення для впізнання. Обшук. Поняття, підстави і порядок проведення обшуку. Особливості проведення обшуку в приміщення дипломатичних представництв. Протокол обшуку. Гарантії прав особи при проведенні обшуку. Огляд. Поняття і види огляду. Підстави і процесуальний порядок проведення огляду. Протокол огляду. Освідування особи. Поняття, види та порядок проведення освідування особи. Гарантії прав особи при освідуванні особи. Протокол освідування особи. Слідчий експеримент. Поняття, мета, завдання та умови проведення слідчого експерименту. Гарантії прав особи при проведенні слідчого експерименту. Протокол слідчого експерименту. Експертиза трупа. Поняття, підстави та процесуальний порядок проведення. Проведення експертизи. Підстави, процесуальний порядок призначення і проведення експертизи. Права обвинуваченого при призначенні та проведенні експертизи. Одержання зразків для експертного дослідження. Висновок експерта. Допит експерта. Особливості призначення експертизи, що проводиться особою, яка не працює в експертній установі. Особливості призначення стаціонарних судово-медичних і судово-психіатричних експертиз.

5.8 Негласні слідчі (розшукові) дії

Негласні слідчі (розшукові) дії, як різновид слідчих чи розшукових дій, відомості про факт та методи проведення яких не підлягають розголошенню. Поняття та види негласних слідчих (розшукових) дій. Загальні положення проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Строки проведення негласних слідчих (розшукових) дій, підстави та порядок їх продовження. Негласні слідчі (розшукові) дії, пов'язані з втручанням у приватне спілкування. Аудіо-, відео контроль особи. Накладення арешту на кореспонденцію. Огляд, виїмка кореспонденції. Зняття інформації з транспортних

телекомунікаційних мереж. Зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж. Зняття інформації з електронних інформаційних систем. Інші види негласних слідчих (розшукових) дій. Обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи. Аудіо-, відео контроль місця. Контроль за вчиненням злочину. Виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації. Використання конфіденційного співробітництва.

5.9 Притягнення до кримінальної відповідальності

Поняття, підстави та випадки повідомлення про підозру. Зміст письмового повідомлення про підозру. Структура повідомлення про підозру. Особи, що мають повноваження скласти письмове повідомлення про підозру. Особливості вручення письмового повідомлення про підозру. Строки вручення письмового повідомлення про підозру. Дата та час повідомлення про підозру. Правова кваліфікація кримінального правопорушення. Порядок повідомлення про нову підозру. Порядок зміни раніше повідомленої підозри.

5.10 Зупинення та закінчення досудового розслідування

Підстави та порядок зупинення досудового розслідування. Розшук підозрюваного. Відновлення досудового розслідування – підстави та процесуальний порядок. Форми закінчення досудового розслідування. Закриття кримінальної справи. Підстави для закриття кримінальної справи. Особи, що уповноважені закрити провадження по кримінальній справі. Звільнення особи від кримінальної відповідальності. Клопотання прокурора про звільнення від кримінальної відповідальності та порядок його розгляду. Звернення до суду з обвинувальним актом, клопотанням про застосування примусових заходів виховного характеру, або клопотанням про застосування примусових заходів медичного характеру. Структура обвинувального акту. Додатки до обвинувального акту. Строки провадження досудового слідства. Підстави та порядок продовження досудового розслідування. Клопотання про продовження строків досудового розслідування. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового слідства. Строк подання скарги на дії чи бездіяльність під час досудового слідства. Оскарження слідчим рішень, дій чи бездіяльності прокурора.

5.11 Підготовче провадження та судовий розгляд у кримінальному провадженні

Особливості підготовчого провадження. Види рішень, що приймаються при підготовчому провадженні. Підстави та порядок оскарження рішень прийнятих судом у підготовчому провадженні. Дії суду з підготовки до судового розгляду справи. Визначення дати та місця проведення судового розгляду. Вирішення питання про слухання справи у закритому судовому засіданні. Розгляд клопотань учасників судового провадження. Поняття і види підсудності. Значення правил про підсудність. Загальні положення судового розгляду. Поняття і значення судового розгляду. Судовий розгляд - центральна стадія кримінального судочинства. Реалізація принципів кримінального процесу в судовому розгляді. Загальні умови судового розгляду. Поняття та значення загальних умов судового розгляду. Провідна роль суду у судовому розгляді. Безпосередність, усність, безперервність судового розгляду та незмінність складу суду. Законний склад суду. Головуючий в судовому засіданні, його повноваження. Секретар

судового засідання, його права та обов'язки. Рівність прав учасників судового розгляду. Змагальність у судовому розгляді. Участь підсудного у судовому розгляді, його права та обов'язки. Випадки розгляду справи при відсутності підсудного. Наслідки неявки підсудного. Участь захисника у судовому розгляді, його права та обов'язки. Участь прокурора у судовому розгляді, його повноваження. Підтримання державного обвинувачення. Пред'явлення прокурором, або підтримання ним пред'явленого потерпілим цивільного позову. Участь потерпілого та його представника в судовому розгляді. Їх права та обов'язки. Наслідки неявки потерпілого в судове засідання. Участь цивільного позивача, цивільного відповідача та їх представників у судовому розгляді, їх права та обов'язки. Наслідки нез'явлення цивільного позивача і цивільного відповідача. Участь спеціаліста в судовому розгляді. Співвідношення судового розгляду та досудового слідства. Межі судового розгляду кримінальної справи. Підстави та порядок відкладення та зупинення судового розгляду кримінальної справи. Розпорядок судового розгляду. Заходи, що застосовуються до осіб, які виявили неповагу до суду. Протокол судового розгляду, його зміст та значення. Дистанційне судове провадження – підстави та порядок провадження. Особливості проведення судових дій в режимі відео конференцій. Порядок судового розгляду. Частини судового розгляду. Підготовча частина судового розгляду, її поняття та значення. Послідовність судових дій у підготовчій частині судового розгляду. Питання, які вирішуються у підготовчій частині судового розгляду. Судове слідство, поняття та значення. Початок судового слідства. Встановлення порядку дослідження доказів. Допит обвинуваченого (підсудного). Порядок допиту обвинуваченого (підсудного) в суді. Порядок допиту свідків, особливості допиту неповнолітніх свідків. Використання свідком письмових заміток і документів. Випадки оголошення показань свідків і відтворення звукозапису його показань, даних при проведенні дізнання або досудового слідства. Допит потерпілого в судовому засіданні Особливості допиту судом неповнолітнього потерпілого. Проведення експертизи у суді. Допит експерта. Присяга експерта. Проведення додаткової або повторної експертизи. Огляд речових доказів. Огляд місцевості або приміщення. Огляд та оголошення документів судовому засіданні. Закінчення судового слідства. Підстави та порядок його відновлення. Судові дебати, їх поняття та значення. Особи, які беруть участь у судових дебатах. Зміст та порядок судових дебатів. Промова обвинувача. Промова цивільного позивача, цивільного відповідача або їх представників. Промова захисника. Репліки. Останнє слово обвинуваченого (підсудного), його значення. Вирок. Поняття та значення вироку, як акта правосуддя. Законність і обґрунтованість вироку, його вмотивованість. Справедливість вироку. Питання, що вирішуються судом при постанові вироку. Види вироків. Підстави винесення обвинувального вироку. Види обвинувального вироку. Підстави винесення виправдувального вироку. Проголошення вироку.

5.12 Апеляційне провадження

Поняття, завдання та значення апеляційного провадження. Конституція України про форми оскарження судових рішень у кримінальних справах. Судові рішення, на які може бути подана апеляція. Особи які мають право подати апеляцію Форма та зміст апеляції. Доповнення, зміна або відкликання апеляції. Порядок і строки апеляційного оскарження судових рішень. Наслідки порушення строку на апеляційне оскарження. Наслідки подання апеляції. Залишення апеляції без руху і розгляду. Суди, що розглядають

справи в апеляційному порядку. Строки розгляду справи апеляційним судом та особи, які приймають участь в розгляді справи, їх права та обов'язки. Порядок розгляду справи в суді апеляційної інстанції. Порядок відновлення та проведення судового слідства, закриття апеляційного провадження. Види рішень, які може ухвалити апеляційна інстанція. Підстави для скасування або зміни вироку, ухвали, постанови суду першої інстанції апеляційним судом. Однобічність або неповнота дізнання, попереднього чи судового слідства. Невідповідність висновків суду першої інстанції фактичним обставинам справи. Істотні порушення вимог кримінально-процесуального закону неправильне застосування кримінально-процесуального закону. Невідповідність призначеного судом покарання тяжкості злочину ата особі засудженого. Зміст та значення вироку, ухвали апеляційного суду. Складання та проголошення вироку, ухвали апеляційного суду. Порядок звернення до виконання вироку, ухвали, постанови апеляційного суду.

5.13 Касаційне провадження

Поняття та значення перегляду вироків, ухвал, постанов в порядку касаційного провадження, відмінність цієї стадії від апеляційного провадження. Судові рішення, які можуть бути перевірені в касаційному порядку. Суди що розглядають справи в касаційному порядку. Строки перегляду вироків, ухвал, постанов в касаційному порядку. Особи, які мають право на касаційне оскарження або внесення касаційного подання. Поводи і підстави для порушення касаційного провадження. Форма та зміст касаційної скарги. Рух справи в касаційній інстанції. Особи, які беруть участь у розгляді справи в касаційному порядку. Порядок розгляду справи касаційним судом та межі перевірки справи. Результати розгляду справи судом касаційної інстанції. Недопустимість погіршення становища засудженого чи виправданого в результаті перегляду справи в касаційному порядку. Рішення, які може прийняти суд розглянувши справу в касаційному порядку. Ухвала касаційного суду, її форма, зміст, та значення. Окрему ухвала.

5.14 Провадження у Верховному Суді України

Підстави для перегляду судових рішень Верховним Судом України. Суб'єкти подання заяви про перегляд судових рішень Верховним Судом України. Порядок та строки подання заяви. Вимоги до заяви про перегляд судових рішень Верховним Судом України. Допуск справи до провадження. Розгляд справи Верховним Судом України. Наслідки розгляду справи Верховним Судом України. Ухвала Верховного Суду України та вимоги до її змісту.

5.15 Виконання судових рішень

Поняття, завдання та значення стадії виконання вироку. Обов'язковість вироку, ухвали і постанови суду, які вступили в законну силу. Набрання вироком, ухвалою або постановою суду законної сили. Порядок виконання судових рішень у кримінальному провадженні. Процесуальні питання, що вирішуються судом у стадії виконання вироку: до звернення вироку, ухвали, постанови до виконання; під час їх виконання; після відбуття покарання засудженим.

5.16 Особливі порядки провадження

Провадження за нововиявленими обставинами. Підстави для здійснення провадження за ново виявленими обставинами. Суб'єкти, порядок та строки звернення про перегляд судового рішення за ново виявленими обставинами. Вимоги до заяви про перегляд судового рішення за ново виявленими обставинами. Розгляд справ за ново виявленими обставинами. Результати розгляду справ за ново виявленими обставинами. Кримінальне провадження на підставі угод. Види угод та порядок їх укладення. Зміст угоди про примирення. Порядок судового провадження на підставі угод. Вирок на підставі угоди. Класифікація кримінальних справ з урахуванням характеру обвинувачення. Справи публічного, приватно-публічного і приватного обвинувачення. Коло злочинів, які переслідуються в порядку приватного і приватно-публічного обвинувачення. Особливості провадження справ приватного обвинувачення. Скарга потерпілого. Порядок судового розгляду справ приватного обвинувачення. Відшкодування шкоди потерпілому. Провадження у кримінальних справах неосудних і осіб, які захворіли душевною хворобою після вчинення злочину: особливості предмета доказування, попереднього розслідування, судового розгляду. Види примусових заходів медичного характеру які може застосувати суд порядок їх застосування, зміни, скасування. Кримінальне провадження яке містить державну таємницю. Охорона державної таємниці під час кримінального провадження. Особливості проведення експертизи у кримінальному провадженні, яке містить державну таємницю.

6. ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС

6.1 Цивільне процесуальне право як галузь права. Цивільний процес

Загальні положення цивільного процесуального права. Поняття, предмет і метод цивільного процесуального права. Місце цивільного процесуального права у системі права України. Джерела цивільного процесуального права. Цивільний процес: поняття, провадження, стадії. Наука цивільного процесуального права. Цивільна процесуальна форма.

6.2 Принципи цивільного процесуального права

Поняття та система принципів цивільного процесуального права. Система принципів цивільного процесуального права та їх класифікація. Взаємозв'язок принципів цивільного процесуального права. Організаційно-функціональні принципи цивільного процесуального права: здійснення правосуддя тільки судом, незалежність суддів та їх підкорення тільки законові, рівність громадян і організацій перед законом та судом, принцип гласності, державна мова судочинства. Функціональні принципи: принцип законності, диспозитивності, змагальності, процесуальної рівності сторін, усності, безпосередності та безперервності.

6.3 Цивільні процесуальні правовідносини

Поняття та ознаки цивільних процесуальних правовідносин. Передумови (підстави) виникнення цивільних процесуальних правовідносин: норма права, правоздатність і юридичні факти. Елементи цивільних процесуальних правовідносин: суб'єкт, об'єкт та зміст.

6.4 Суд як суб'єкт цивільного процесу

Склад суду. Правове становище суддів у цивільному процесі. Присяжні. Відводи суду (суддів) та учасників процесу.

6.5 Сторони у цивільному процесі

Поняття сторін, їх процесуальні права та обов'язки. Цивільна процесуальна правоздатність та дієздатність сторін. Поняття та види процесуальної співучасті. Належна сторона у справі. Заміна неналежного відповідача. Процесуальне правонаступництво (поняття та підстави). Види процесуального правонаступництва. Порядок вступу у процес правонаступника та його правове становище.

6.6 Треті особи в цивільному процесі

Поняття та третіх осіб в цивільному процесі. Види третіх осіб. Треті особи, які заявляють самостійні вимоги на предмет спору. Підстави та процесуальний порядок вступу їх в справу. Процесуальні права та обов'язки третіх осіб, які заявляють самостійні вимоги на предмет спору. Відмінність третіх осіб, які заявляють самостійні вимоги на предмет спору, від співпозивачів. Треті особи, які не заявляють самостійні вимоги на предмет спору. Підстави та процесуальний порядок вступу їх у справу. Процесуальні права та обов'язки третіх осіб, які не заявляють самостійні вимоги на предмет спору. Відмінність їх процесуального становища від співучасників (співпозивачів, співвідповідачів).

6.7 Участь у цивільному процесі органів та осіб, яким за законом надано право захищати права, свободи та інтереси інших осіб

Мета та підстави участі у цивільному процесі органів та осіб, яким за законом надано право захищати права, свободи та інтереси інших осіб. Форми участі у цивільному процесі органів та осіб, яким за законом надано право захищати права, свободи та інтереси інших осіб.

6.8 Представництво у цивільному процесі

Поняття процесуального представництва і його значення. Підстави і види представництва в суді. Добровільне (договірне), законне, громадське і офіційне представництво. Повноваження представника в суді (обсяг і оформлення). Особи, що не можуть бути представниками в суді.

6.9 Інші учасники в цивільному процесі

Загальна характеристика інших учасників цивільного процесу. Особи, які здійснюють організаційно-технічне забезпечення цивільного процесу: секретар судового засідання; судовий розпорядник, помічник судді. Особи, які сприяють розгляду і вирішенню цивільної справи по суті: свідок; експерт; перекладач; спеціаліст; особа, яка надає правову допомогу.

6.10 Цивільна юрисдикція і підвідомчість цивільних справ

Поняття та види цивільної юрисдикції: виняткова, договірна, альтернативна, умовна, за зв'язком справ. Загальні правила визначення підвідомчості: глобальність

цивільної юрисдикції суду, наявність та характер спірних правовідносин, необхідність захисту права.

6.11 Підсудність цивільних справ

Поняття і види підсудності: функціональна та територіальна (загальна; альтернативна; виключна; підсудність кількох вимог, пов'язаних між собою; підсудність справ, у яких однією із сторін є суд або суддя; підсудність справ про спори між громадянами України, якщо обидві сторони проживають за її межами). Наслідки порушення правил підсудності. Підстави і порядок передачі справи з одного суду до іншого.

6.12 Строки у цивільному процесі

Поняття процесуальних строків, їх значення. Види процесуальних строків: встановлені законом та призначені суддею або судом. Обчислення та закінчення процесуальних строків, наслідки їх пропущення. Зупинення, поновлення та продовження процесуальних строків.

6.13 Судові виклики та повідомлення

Поняття та види судових викликів та повідомлень. Порядок здійснення судових викликів та повідомлень. Зміст судової повістки і оголошення про виклик у суд. Порядок вручення судових повісток. Обов'язок осіб, які беруть участь у справі, повідомляти суд про зміну свого місця проживання (перебування, знаходження) та про причини неявки в судові засідання.

6.14 Судові витрати

Поняття, значення і види судових витрат. Судовий збір. Ціна позову, порядок її призначення. Витрати, пов'язані з розглядом справи в суді.

6.15 Заходи процесуального примусу (санкції)

Поняття заходів процесуального примусу. Підстави і порядок застосування заходів процесуального примусу. Види заходів процесуального примусу. Попередження і видалення із залу судового засідання. Тимчасове вилучення доказів для дослідження судом. Привід свідка.

6.16 Докази і доказування у цивільному процесі

Поняття судових доказів і засобів доказування. Предмет доказування. Факти, що не підлягають доказуванню: загальновідомі, преюдиційні і презюмовані. Розподіл обов'язків по доказуванню. Належність доказів і допустимість засобів доказування. Класифікація доказів: за джерелом їх отримання, за способом утворення, за характером висновку та за іншими підставами. Забезпечення доказів. Судові доручення.

6.17 Наказне провадження

Поняття та особливості наказного провадження і судового наказу. Порушення наказного провадження. Видача судового наказу. Повідомлення боржника про видачу

судового наказу. Скасування судового наказу. Набрання судовим наказом законної сили та видача його стягувачеві.

6.18 Пред'явлення позову та відкриття провадження по справі

Поняття та елементи позову. Види позовів. Право на позов. Засоби захисту інтересів відповідача. Передумови права на звернення до суду і порядок його здійснення. Реалізація права на пред'явлення позову та відкриття провадження по справі. Подання позовної заяви. Форма і зміст позовної заяви. Умови і порядок відкриття провадження у справі. Правові наслідки відкриття провадження у справі.

6.19 Провадження у справі до судового розгляду

Завдання, зміст та процесуальний порядок провадження у справі до судового розгляду. Попереднє судове засідання. Об'єднання та роз'єднання позовів. Зміни в позовному спорі. Забезпечення позову.

6.20 Судовий розгляд цивільних справ у суді першої інстанції. Фіксування цивільного процесу

Поняття стадії судового розгляду цивільних справ. Судове засідання – процесуальна форма розгляду цивільних справ. Ускладнення в процесі судового розгляду цивільних справ: відкладення розгляду справи або оголошення перерви в її розгляді; зупинення провадження у справі, його відновлення; закриття провадження у справі; залишення заяви без розгляду. Фіксування судового засідання технічними засобами. Журнал судового засідання. Зауваження щодо технічного запису судового засідання, журналу судового засідання та їх розгляд. Порядок складання та оформлення протоколів про окремі процесуальні дії.

6.21 Заочний розгляд справи

Поняття та значення заочного розгляду справи. Умови і порядок заочного розгляду справи. Зміст заочного рішення. Способи і порядок перегляду заочного рішення. Повноваження суду. Підстави для перегляду заочного рішення. Скасування та оскарження заочного рішення.

6.22 Судові рішення

Поняття та види судових рішень. Вимоги, яким повинне відповідати судове рішення. Зміст судового рішення. Негайне виконання, визначення порядку виконання, надання відстрочки та розстрочки виконання. виправлення недоліків рішення судом, що його ухвалив. Законна сила судового рішення. Ухвали суду. Постанови Верховного Суду України.

6.23 Окреме провадження

Загальна характеристика окремого провадження у цивільному судочинстві. Обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи. Надання неповнолітній особі повної цивільної дієздатності. Визнання фізичної особи безвісно відсутньою або оголошення її померлою. Усиновлення. Встановлення фактів, що мають юридичне значення.

Відновлення прав на втрачені цінні папери на пред'явника та векселі. Передача безхазяйної нерухомої речі у комунальну власність. Визнання спадщини відумерлою. Надання особі психіатричної допомоги у примусовому порядку. Примусова госпіталізація до протитуберкульозного закладу. Розкриття банками інформації, яка містить банківську таємницю, щодо юридичних та фізичних осіб.

6.24 Апеляційне провадження

Право апеляційного оскарження рішень і ухвал суду першої інстанції та процесуальний порядок його реалізації. Прийняття апеляційної скарги до розгляду і підготовка розгляду справи апеляційним судом. Розгляд справи судом апеляційної інстанції. Повноваження суду апеляційної інстанції. Рішення та ухвали апеляційного суду.

6.25 Касаційне провадження

Право касаційного оскарження рішень і ухвал суду та процесуальний порядок його реалізації. Порушення касаційного провадження Підготовка касаційного розгляду справи і порядок її розгляду Порядок розгляду касаційних скарг складом судової палати. Повноваження суду касаційної інстанції. Підстави для скасування рішення суду в касаційному порядку.

6.26 Провадження по перегляду судових рішень у зв'язку з нововиявленими обставинами та Верховним Судом України

Загальна характеристика і підстави для перегляду судових рішень Верховним Судом України. Поняття та особливості провадження у зв'язку з нововиявленими обставинами.

6.27 Звернення судових рішень до виконання та поворот виконання

Рішення, які звертаються до примусового виконання і виконавчі документи. Учасники виконавчого провадження, їх права та обов'язки. Повноваження суду, пов'язані з виконавчим провадженням по примусовому виконанню його рішень. Судовий контроль за виконанням судових рішень. Поворот виконання.

6.28 Провадження у справах про оскарження рішень третейських судів та про видачу виконавчих листів на примусове виконання рішень третейських судів

Поняття та значення провадження у справах про оскарження рішень третейських судів. Право на оскарження рішень третейських судів та процесуальний порядок його реалізації. Підготовка та розгляд справи про оскарження рішень третейського суду. Провадження у справах про видачу виконавчих листів на примусове виконання рішень третейських судів.

6.29 Відновлення втраченого судового провадження

Поняття втраченого судового провадження та підстави його відновлення. Відкриття провадження, розгляд справи та рішення суду у справі про відновлення втраченого провадження.

6.30 Цивільне судочинство України з іноземним елементом. Міжнародний

цивільний процес. Проведення у справах за участю іноземних осіб

Поняття міжнародного цивільного процесу. Розгляд справ за участю іноземних громадян, підприємств, організацій, осіб без громадянства в судах України. Позови до іноземних держав. Дипломатичний імунітет. Докази і доказування у справах з іноземним елементом. Судові доручення в міжнародному цивільному процесі. Визнання і виконання рішень іноземних судів.

6.31 Третейське судочинство

Поняття та сутність третейського судочинства. Поняття, види, та правовий статус третейського суду. Порядок розгляду і вирішення справи у третейському суді.

IV. Список рекомендованої літератури

1. Кримінальне право

Основна:

1. Анісімов Г. М, Володіна О. О., Зінченко І. О., Панов М. І. Кваліфікація злочинів : навчальний посібник. Київ : Право, 2019. 360 с.
2. Вереша Р.В. Курс кримінального права України. Загальна частина. Том І. Вчення про кримінальне правопорушення. Підручник. Київ: Алерта, 2021. 434 с.
3. Вереша Р.В. Курс кримінального права України. Загальна частина. Том ІІ. Вчення про покарання. Підручник. Київ: Алерта, 2022. 468 с.
4. Вереша Р.В. Теорія вини у кримінальному праві : монографія. Київ : Алерта, 2020. 260 с.
5. Вереша Р.В. Феноменологія вини у кримінальному праві : монографія. Київ: Алерта, 2021. 650 с.

Додаткова:

1. Литвинов О.М. Кримінальне право України. Особлива частина. Харків : Право, 2020. 656 с.
2. Ортинський В. Л., Марисюк К. Б., Ступник Я. В. Кримінальне право України. Особлива частина : навчальний посібник. Львів : Львівська політехніка, 2018. 424 с.
3. Олійник О.С. Принципи кримінального права: поняття, система та значення : монографія. Харків: Видавництво «Право», 2021. 544 с.
4. Плутницька К.М., Узунова О.В. Кримінальне право (Особлива частина): навчальний посібник для підготовки здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра до складання єдиного фахового вступного випробування з використанням організаційно-технологічних процесів здійснення зовнішнього незалежного оцінювання для вступу для здобуття ступеня вищої освіти магістра за спеціальністю «Право». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2020. 261 с.
5. Пономаренко Ю. А. Загальна теорія визначення караності кримінальних правопорушень : монографія. Харків : Право, 2020. 720 с.
6. Постанови Пленуму Верховного Суду в кримінальному судочинстві. 4-те вид., допов. і перероб. Упорядник Вереша Р.В. Київ: Алерта, 2021. 312 с.
7. Саченко А.П. Практика Європейського суду з прав людини. Кримінальний аспект. Київ: Дакор, 2021. 208 с.

8. Ступник Я.В. Кримінальне право України. Особлива частина : навчально-методичний посібник. Київ: Видавничий дім «Гельветика». 2017. 760 с.
9. Сухонос В.В., Сухонос В.В., Білокінь Р.М. Кримінальне право. Особлива частина : підручник. Суми : Видавництво «Університетська книга», 2020. 672 с.
10. Тацій В. Я., Борисов В. І., Демидова Л. М. Актуальні питання кримінального законодавства України та практики його застосування : монографія. Харків : Видавництво «Право», 2017. 400 с.
11. Тацій В.Я., Борисов В.І., Тютюгін В.І. Кримінальне право України. Особлива частина : підручник. Харків: Видавництво «Право», 2021, 68 с.
12. Тютюгін В. І., Комаров О. Д., Рубашенко М. А. Кримінальне право України. Загальна частина : посіб. для підгот. до заліків та іспитів / відп. ред. В. І. Тютюгін. 4-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2021. 238 с.
13. Тютюгін В. І., Комаров О. Д., Рубашенко М. А. Кримінальне право України. Особлива частина : посіб. для підгот. до заліків та іспитів / відп. ред. В. І. Тютюгін. – 4-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2021. 188 с.
14. Хавронюк М.І. Кримінальні проступки: науково-практичний коментар статей Кримінального кодексу України. Київ: Дакор, 2021. 266 с.
15. Фріс П. Л. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник. Київ : Фенікс, 2018. 394 с.

2. Цивільне та сімейне право

Основна:

1. Цивільне право (частина загальна). Курс лекцій : навч. посіб. / за ред. І. Спасибо-Фатєєвої. Харків : ЕКУС, 2022. 448 с.
2. Дзера О.В. Договірне право України. Особлива частина. Київ : Юрінком Інтер, 2022. 1200 с.
3. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України в 2 томах / О.В. Дзера, Н.С. Кузнєцова, В.В. Луць. Київ : Видавництво Юрінком Інтер, 2019. 1800 с.
4. Харитонova О., Довгетa А. Оновлення Цивільного кодексу України. Формування підходів. Київ : Гельветика, 2020. 674 с.
5. Проблеми цивільного та сімейного права : навчально-методичний посібник (для здобувачів вищої освіти денної форми навчання) / Є.О. Харитонов, О.М. Калітенко, Д.О. Колодін та ін. Одеса : Фенікс, 2020. 129 с.
6. Беяневич О.А., Беяневич В.Е. Наукові висновки щодо застосування норм права та судова практика Верховного Суду 2018-2020 років. Київ : Юрінком Інтер, 2021. 460 с.
7. Вступ до приватного права. Навчальний посібник / Харитонов Є.О., Харитонova О.І., Давидова І.В., Некіт К.Г., Зубар В.М., Сафончик О.І., Матійко М.В., Завальнюк С.В., Фасій Б.В. Київ : Видавництво Юридична література, 2018. 240 с.

Додаткова:

1. Організаційно-правове забезпечення страхової діяльності в Україні : навчально-методичний посібник (для здобувачів вищої освіти денної форми навчання) / Є.О. Харитонов, О.І. Сафончик, О.С. Адамова та ін. Одеса : Фенікс, 2020. 121 с.
2. Право інтелектуальної власності : термінол. слов. / [упоряд.]: Ю. Ф. Іванов, О. В. Куриліна, М. В. Іванова. - 2-ге вид., допов. і перероб. Київ : Маслаков Р.О., 2019. 457 с.
3. Дмитрук І. М. Основи цивільного та сімейного права України : навч.-метод. посіб. / І.М. Дмитрук; Миколаїв. нац. ун-т ім. В.О. Сухомлинського. Миколаїв : Гельветика, 2019. 155 с.

4. Менів Л.Д. Цивільно-правовий захист прав споживачів : практикум / Л.Д. Менів ; Ун-т держ. фіск. служби України. Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2019. 161 с.
5. Бондар І.В. Особисті немайнові правовідносини: нотаріат, суд, виконавче провадження : монографія / І.В. Бондар. Київ : Алерта : Правова єдність, 2019. 365 с.
6. Право інтелектуальної власності : підручник / [С.Б. Булеца та ін.] ; за заг. ред.: д-ра юрид. наук, проф. Булеци С.Б., канд. юрид. наук, доц. Чепис О.І. ; Держ. ВНЗ «Ужгород. нац. ун-т.», Юрид. ф-т. Ужгород : Рік-У, 2019. 482 с.
7. Цивільне право України. Навчальний посібник до складання вступного випробування в магістратуру у форматі ЗНО. Навчальний посібник / Борисова В.І., Іванова К.Ю., Карнаух Б.П., Ходико Ю.Є. Харків : Право, 2021. 396 с.
8. Цивільне право України. Навчальний посібник для підготовки до ЗНО (ЄФВВ) для вступу на II магістерський рівень / Харитонов Є.О., Давидова І.В. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 388 с.
9. Ткачук О.М. Цивільний кодекс України : постатейний покажчик правових позицій Верховного Суду – Великої Палати та Касаційного цивільного суду (практика 2020 року). Харків : Право, 2021. 744 с.
10. Захист права власності. Правові позиції Верховного Суду : коментарі науковців / О.П. Печений, І.В. Спасибо-Фатєєва та ін., за заг. ред. І.В. Спасибо-Фатєєвої. Харків : ЕКУС, 2020. 496 с.
11. Зразки документів з приватного права (цивільно-процесуальне та господарсько-процесуальне законодавство України) : Навч. посіб. 3-тє вид., перероб. та допов. / В.І. Лебідь, П.С. Матвєєв, С.П. Матвєєва, Н.С. Хатнюк. Київ : Алерта, 2021. 182 с.
12. Ромовська З.В. Українське цивільне право. Договірне право. Академічний курс. Львів : Видавництво «ПАІС», 2020. 464 с.
13. Рекодифікація цивільного законодавства України в умовах євроінтеграційних процесів : монографія / Харитонов Є.О., Харитонova О.І., Голубєва Н.Ю. Київ : Норма права, 2020. 348 с.

3. Конституційне право України

Основна:

1. Погорілко В., Федоренко В. Конституційне право України: підручник. Київ : КНТ, Ліра-К, 2016. 532 с.
2. Конституційне право України : підручник для студентів ВНЗ / За ред. Академіка АПрН України, доктора юридичних наук, професора Ю.М. Тодики, доктора юридичних і політичних наук, професора В.С. Журавського. Київ : Видавничий Дім «Ін Юре», 2016. 544 с.
3. Орленко В.І., Орленко В.В. Конституційне право України. Київ : Бібліотека студента, 2021. 156 с.
4. Конституційне право України. Повний курс : навч. посіб. / О. В. Совгиря, Н. Г. Шукліна. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : Юрінком Інтер, 2017. 541 с.
5. Шляхтун П.П. Конституційне право України: підручник. Київ: «Освіта України», 2017. 592с.
6. Погорілко В.Ф., Федоренко В.Л. Конституційне право України : підручник. Київ: Правова єдність, 2016. 432 с.
7. Конституційне право зарубіжних країн: навчальний посібник / За заг. ред.

В.О. Ріяки. 2-е вид., допов. і перероб. Київ : Юрінком Інтер, 2021. 544с.

Додаткова:

1. Борденюк В. Депутатська недоторканість як гарантія діяльності представницького органу державної влади: конституційно-правові аспекти // Юридична Україна. 2016. №3. С. 22-28.
2. Веремієнко С., Шостак Л. До питання про структуру Конституції // Підприємництво, господарство і право. 2016. №12.
3. Жуган М. Марченко В. Принцип поділу влади: сучасні інтерпретації // Право України. 2016. № 2. С. 193 - 201.
4. Корнієнко М. Територіальна організація влади в Україні: якою вона має бути? // Право України. 2016. № 4. С. 239 - 249.
5. Литвинов О. Інститут президента як невід'ємний елемент республіканської форми правління: конституційно-правова характеристика // Підприємництво, господарство і право. 2017. №6. С. 122-127
6. Майданник О. Парламентський контроль за функціонуванням виконавчої влади в Україні: питання теорії // Право України. 2016. № 5. С. 102 - 109.
7. Павловська Н. Механізм процедури імпічменту (теоретичний та практичний досвід) // Право України. 2016. № 3. С. 115 - 120.
8. Перерва Ю. Прийняття законів парламентом України // Підприємництво, господарство і право. 2016. №5. С. 33-37.
9. Словська І. Законодавча влада: тлумачення дефініції та суб'єкти // Юридична Україна. 2016. №3. С. 33-39.
10. Словська І. Класифікація функцій парламенту // Підприємництво, господарство і право. 2017. №7. С. 112-116.
11. Совгіря О. Конституційно-правовий статус уряду: межі та понятійний апарат дослідження проблеми // Підприємництво, господарство і право. 2017. №2. С. 3-7.
12. Шевчук С. Принцип верховенства права та найвища юридична сила Конституції України // Право України. 2017. № 5. С. 175 - 187.
13. Журавльова Г.С. Конституційне право України: Конспект лекцій для студентів юридичного факультету освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр». Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 120 с.
14. Журавльова Г.С. Конституційне право України: навчальний посібник для студентів юридичних факультетів вищих навчальних закладів. – Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2017. 209 с.
15. Журавльова Г.С. Конституційне право України: Конспект лекцій для студентів юридичного факультету освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр». Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2017. 120с.
16. Журавльова Г.С. Конституційне право України: навчально-методичний посібник для студентів юридичних факультетів вищих навчальних закладів. Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2017. 209 с.
17. Конституційне право України. Повний курс: навч.посіб. / О.В. Совгіря, Н.Г. Шукліна. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2017. 541с.
18. Конституційне право України: посіб. для підготов. до іспиту / за заг. ред. Ю.Г. Барабаша. арків.: Право, 2017. 303 с.

19. Конституційне право України: курс лекцій / Р.Я. Демків; Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів: [б.в.], 2017. 331 с
20. Конституційне право громадян на звернення до органів влади в Україні (питання теорії та практики) : моногр. / Г.М. Котляревська. Київ: Парламентське видавництво, 2017. 168 с.
21. Оніщенко О.М. Конституційне право України: підручник. Київ: Наукова думка, 2017. 340с.

4. Адміністративне право

Основна:

- 1 Адміністративне право України : навчальний посібник / за заг. ред. Т.О. Коломоєць. Запоріжжя: Видавничий Дім «Гельветика», 2018. 240с.
2. Коломоєць Т.О. Адміністративне право України у схемах : навчальний посібник. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2018. 240с.
3. Мельник Р. С. Адміністративне право і процес: теорія та практика правозастосування : монографія. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 210 с.
4. Адміністративне право: підручник/Ю.П.Битяк(кер.авт.кол.), І.М. Балакарева, І.В.Бойко та ін.; за заг. ред.Ю.П.Битяка. Харків: Право, 2020. 392.
5. Особливе адміністративне право : підручник / за ред. Бернда Візера, Ярослава Лазура, Тетяни Карабін, Олександра Білаша. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. – 464 с.
6. Загальне адміністративне право : підручник / за загальною редакцією Р.С. Мельника. – Видання друге. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. С. 940 с.
7. Концептуальні засади розвитку вітчизняного адміністративного права та процесу: тенденції, перспективи, практика : колективна монографія / Є. Герасименко, П. Діхтієвський, Н. Задирака, Т. Коломоєць, В. Клишук та ін.; за заг. ред. П. Діхтієвського, В. Пашинського. Рига, Латвія : “Baltija Publishing”, 2022. 940 с.

Додаткова:

1. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галунько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін.; за ред. В. Галунька, О. Правоторової. Видання четверте. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 656 с.
2. Шарая А.А. Теорія принципів адміністративно-процедурного права : монографія. Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2020, 400с.
3. Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. Харків : Право, 2016. ISBN 978-966-937-048-8 Т. 5: Адміністративне право / редкол.: Ю.П. Битяк, Д.В. Лученко, Т.О. Коломоєць, В.К. Колпаков та ін.; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 2020. 960 с.
4. Дудоров О.О., Коломоєць Т.О., Кушнір С.М., Макаренков О.Л. Загальнотеоретичні, адміністративно- та кримінально-правові основи концептуалізації антикорупційної реформи в Україні: колективна монографія. Запоріжжя, Видавничий дім «Гельветика», 2019, 476с.
5. Науково-практичний коментар Закону України «Про запобігання/ за заг. ред. Т.О. Коломоєць, В.К. Колпакова. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2019. 588 с.
6. Правове регулювання державної служби : навчальний посібник для

здобувачів рівня вищої освіти магістра спеціальності «Право» освітньої програми «Правознавство» Коломоєць Т.О., Шарая А.А., Кушнір С.М., Гаджисєва Ш.Н. Запоріжжя, 2019. 180 с.

7. «Мовний» іспит як умова допуску особи до публічної служби в Україні: правовий аспект (100 найпоширеніших запитань та відповідей): довідник для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Право» освітньо-професійної програми «Право» / уклад.: Т. О. Коломоєць, Д. С. Кремова. – Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2022. – 192 с.

8. Коломоєць Т.О., Колпаков В.К. Доктрина та предмет: сутність і зміст адміністративного права. Право України. 2021. № 10. С. 12-27.

9. Коломоєць Т.О., Колпаков В.К. Доктрина адміністративного права vs постмодерн: від «сервісної» галузі до права юридичних смислів. Право України. 2022. № 2. С. 34-51.

5. Цивільний процес

Основна:

1. Берестова І. Е. Правова категорія «публічний інтерес» з позиції системного підходу. Правова держава. 2019. № 33. С. 19–28.

2. Бондар І.В. Особисті немайнові правовідносини в цивільному процесі. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2018. № 4. С. 37–41.

3. Бонтлаб В. В. Тенденції гармонізації цивільного процесуального законодавства України та ЄС: науково-правовий аспект. Судова апеляція. 2015. № 1 (38). С. 71–76.

4. Васильєв С. В. Цивільний процес. Підручник. К.: Алерта, 2019. 506 с.

5. Войтовський В. С. Касаційне оскарження у цивільному процесі України: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: 12.00.03. Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2017. 18 с.

6. Гетманцев М. Електронні докази в цивільному процесі: практика застосування новел законодавства. Підприємництво, господарство, право. 2019. №2. С. 19-23.

Додаткова:

1. Іванов М.М. Концепція побудови інформаційно-маркетингових систем. Вісник Гусєв О. Класифікація електронних доказів у цивільному процесі України. Підприємництво, господарство і право. 2018. № 8. С. 18–22.

2. Демчишин І.І., Задорожня О.О. Електронні докази в господарському судочинстві України. Одеса, 2018. 39 с.

3. Ізарова І. О., Ханик-Посполітак Р. Ю. Цивільний процес України : Навч. посіб. для студ. юрид. спец. вищих навчальних закладів / І. О. Ізарова, Р. Ю. Ханик-Посполітак. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : ВД «Дакор», 2018. 276 с.

4. Конституція України. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. С. 141.

5. Курс цивільного процесу: підруч. / Комаров В. В. та ін; за ред. В. В. Комарова. Х.: Право, 2011. 1352 с.

6. Мельник Я. Обмеження судом цивільних процесуальних прав як інструмент забезпечення пропорційності в цивільному процесі. Підприємництво, господарство і право. 2019. №1. С.21-27.

7. Петренко В. С. Електронні докази як елемент інформаційних технологій у цивільному судочинстві. Молодий вчений. 2018. No 1 (54). С. 111–115.
8. Погрібний С. О. Публічні інтереси у цивільному судочинстві та конституційному провадженні: міждисциплінарний погляд на захист. Юридична Україна. 2019. No 1. С. 86–88.
9. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про судову експертизу в кримінальних і цивільних справах» від 30 травня 1997 р. No 8 із наст. змінами.
10. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02 червня 2016 р. No 1402-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19> (дата звернення: 20.08.2019).
11. Про посилення судового захисту прав та свобод людини і громадянина : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 30 травня 1997р. No 7. 18.Соколов М. «Цифрові» аргументи. Закон і бізнес. 2017. No 44 (1342). URL: https://zib.com.ua/ua/print/130861-yak_uregulovano_elektronni_dokazi_v_novih_procesualnih_kodek.html (дата звернення: 20.08.2019).
12. Ухвала Верховного Суду від 31 серпня 2018 року у справі No 813/179/18. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/76221555>
13. Цивільний процесуальний кодекс України : Закон України від 18 березня 2004 р. No 1618-IV / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15> (дата звернення: 20.08.2019).
14. Цивільне право та процес (2 частина) : навч. посіб. / кол.авт. [Коваленко А. В. (кер.), Круглова О. О. та ін.]. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2018. 128 с.
15. Цивільний процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар / за заг. ред. д. ю. н., професора, академіка Академії наук вищої школи України М.М. Ясинка. К.: Алерта, 2018. 604 с
16. Штефан О. О. Цивільний процесуальний порядок захисту суб'єктивного авторського права: дис. на здоб. д. ю. н. 12.00.03. Київ, 2017. 602 с. 7.4.
17. Інформаційні ресурси 1. Верховна Рада України: Офіційний веб-сайт URL: <http://www.rada.gov.ua> 2. Міністерство юстиції України: Офіційний веб-сайт URL: <http://www.minjust.gov.ua> 3.
18. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського Офіційний веб-сайт URL: <http://www.nbuv.gov.ua> 4. Верховний Суд: Офіційний веб-сайт. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/>
19. Офіційний сайт Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ URL: <http://sc.gov.ua/.6>.
20. Офіційний сайт Єдиного державного реєстру судових рішень України. URL: www.reyestr.court.gov.ua/.7
21. Офіційний веб-портал «Судова влада України.» URL: <http://dsa.court.gov.ua/d>